

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

1 LEDEN/ÚNOR 2015
52. ROČNÍK
15 Kč



SOBOTECKO MÁ SVOU VLASTNÍ UČEBNICI VLASTIVĚDY

Současný svět přináší velké množství moderních poznatků a naši žáci si musejí osvojovat nové a nové znalosti a dovednosti například z finanční, počítačové a sociální gramotnosti. Ve volném čase jsou doslova zahlceni množstvím podnětů z nejrůznějších multimédií. Jejich kvantita však někdy překrývá kvalitu. To podstatné se někdy vytrácí. Je třeba si uvědomit, že bez znalosti svých kořenů, minulosti naší vlasti i našeho regionu nemůžeme budovat naši budoucnost. A že máme být my, obyvatelé Českého ráje, na co hrdi. Musíme tedy velmi zodpovědně vést naše žáky k lásce k našemu domovu, a „Vlastivěda Sobotecka a okolí“ nám bude vítaným a užitečným průvodcem.

„Rodný kraj, nebo přesněji řečeno kraj, ve kterém jsme prožili léta svého dětství, není vůbec žádný zeměpisný kraj, nýbrž spousta míst a tajemných zákoutí, se kterými jsme měli co dělat, když jsme byli malí...“, vzpomíná Karel Čapek v Obrázcích z domova. „...jsou to tisíce míst, ze kterých bylo každé svět pro sebe; každé mělo svou roční dobu, ve kterých zjevilo své nejvlastnější tajemství.“

Milá Olinko, děkujeme Ti za všechny „bývalé, současné i budoucí“ sobotecké děti i učitele, kterým „Vlastivěda Sobotecka a okolí“ pomůže „mnohá tajemství“ našeho domova poodhalit.

Mgr. Jana Knapová

Vlastivěda SOBOTECKA A OKOLÍ

Olga Bičíšková



REGIONÁLNÍ UČEBNICE

OBSAH

RADNICE INFORMUJE	2
VĚSTNÍK	
Koncert Stojmír-Bendl	3
Tajemství Humprechtu	5
Taneční 2014	6
Šrámkovské matiné	7
Voják Fráňa Šrámek	8
Také se vám líbí Škopek?	10
Se srdcem na dlaní	11
Libošovické "nadrozměro"	13
Knihovna Skučina	13
KULTURNÍ TRADICE	
P. Damián Šimůnek	14
Do sobotecké knihovničky	15
Kulturní kalendář	15
V prvních měsících letošního roku	16
Rozmary počasí	16
Za Alenkou Ryšanovou	18
Vzpomínáme	18
Vzpomínka na Stanislava Rulce	18
ŠKOLNÍ STŘÍPKY	
Výsadba stromu svobody	19
Školní vánoční jarmark	20
Edukativní koncert	20
Školní časopis roku	20
Přebor v šachu	21
Projekt Záložka do knihy	21
Učebnice vlastivědy	22
Okresní kolo ve florbalu	23
Základní umělecká škola	24
SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ	
Vzpomínáme	24
Opustili nás navždy	25
Poděkování	25
Jubilea	25
Kulturní a společenské akce	26

RADNICE INFORMUJE

Vážení spoluobčané, rádi bychom touto cestou sdělili několik základních informací o dění na radnici:

Probíhá příprava rozpočtu, jehož návrh (po pracovní schůzce zastupitelů) je zveřejněn v tomto ZŠS a vyvěšen na úřední desce města. Tento návrh v sobě již zahrnuje upřesněný seznam předpokládaných investičních akcí a oprav a bude následně projednáván na nejbližším veřejném zastupitelstvu ve čtvrtek 19. 02. 2015. Z celého seznamu investic a oprav roku 2015 vybíráme ty nejpodstatnější a ty, které mají již konkrétní podobu.

Snížení energetické náročnosti zdravotního střediska

Po úspěšné realizaci zateplení a výměny oken v mateřské škole bude v letošním roce zatepleno i zdravotní středisko. Projekt počítá se zateplením minerální vatou, výměnou oken, výměnou vchodových dveří a zateplením půdních prostor. Zateplovat se bude celá budova včetně přístavby rehabilitace a mimo snížení energetické náročnosti je záměrem města citlivě renovovat pískovcový portál vchodu včetně podezdívky a fasádě částečně navrátit její původní secesní členění. S realizací, která bude probíhat za provozu zdravotního střediska se začne v květnu a do října by mělo být vše hotovo. Do zadávacího řízení na dodavatele stavby se na konci loňského roku přihlásilo 6 firem a vítěznou nabídku podala firma EMH stavební CZ s.r.o. Praha s cenou 7 932 813 Kč vč. DPH. Renovace pískovcových prvků bude stát cca 350 000 Kč. Město Sobotka v rámci 60. výzvy Operačního programu životní prostředí získalo na akci dotaci v celkové výši 4 964 030 Kč (z toho 4 688 251 Kč z Fondu soudržnosti EU a 275 779 Kč ze Státního fondu životního prostředí). Důležitou informací je, že po zateplení by měly náklady na vytápění mateřské

školy i zdravotního střediska, klesnout o cca 50%.

Aktuálně ještě zadáváme projekt na výměnu střešní krytiny a souvisejících prvků, aby tak byl objekt opečován na desítky let komplexně.

Výměna oken staré budovy základní školy

S úsporami tepelné energie souvisí i další velká investiční akce, která bude spočívat ve výměně oken ve staré budově školy. Původní okna jsou téměř 60 let stará a v některých třídách jsou v tak špatném stavu, že vůbec netěsní a mnohdy nejdou ani otevřít. Zadávací řízení nebylo ještě realizováno, ale předpokládaná výše investice je cca 2 mil. Kč vč. DPH a realizace by proběhla v průběhu prázdnin.

Výstavba kanalizace v ulici Na Celné

Důvodem, proč by se letos mělo přikročit k další etapě kanalizace, není jen odkanalizování cca 20 nemovitostí v ulici Na Celné a následně dalších 20 v ulici U Stadionu, ale především záměr Královéhradeckého kraje zrekonstruovat svoji silnici č. III/27935 ze Sobotky na Podkost. I když v tuto chvíli není znám přesný termín realizace opravy silnice, je nutné počítat s tím, že by k tomu došlo buď letos nebo příští rok. A je jasné, že před položením nového asfaltového povrchu se musí vybudovat nová kanalizace. Vodohospodářská a obchodní společnost Jičín a.s. (VOS) připravuje projektovou dokumentaci stavby pro zadávací řízení a bude rovněž hlavním investorem stavby, která by zahrnovala i výměnu vodovodního řádu.

Město se bude spolupodílet na této akci formou financování jednotlivých přípojek kanalizace v rámci veřejné části těchto přípojek. Tedy v rámci uličního prostoru. Takže přípojka bude dovedena jednotlivým uživatelům na hranici pozemku.

VOS a.s. v souvislosti s touto akcí provede rovnou i výměnu vodovodního řadu. S tím bude opět souviset i výměna přípojek, které bude ale hrazeny jednotlivými uživateli kompletně, tak jak tomu bylo i v předchozích etapách rekonstrukce kanalizačního řadu. V nejbližší době bude probíhat osobní návštěva projektantů vodovodu i kanalizace za účelem sběru technických dat u jednotlivých nemovitosti (poziční a výškové údaje jednotlivých napojení, pozice měření, ...) a budou podávat veškeré potřebné informace ohledně průběhu celé akce. Do informační kampaně se zapojí rovněž město, aby tak samotný průběh byl co nejhladší.

Výstavba kanalizace a vodovodu se na základě dohody mezi městem a VOS bude realizovat v druhé polovině letošního roku v ulici Na Celné od čp. 166 na křižovatce s Turnovskou po dům čp. 269 na konci ulice, spolu s napojením do stávající kanalizace v Březenské ulici a propojkou do uličky vedoucí k ulici U Stadionu (u Sedmidubských). O podrobnostech celé akce budou obyvatelé města včas informováni, protože akce bude znamenat i určitá dopravní omezení.

Oprava fasády domu čp. 6

Po rekonstrukci střechy v letech 2012-13 a výměně oken v roce 2014 by byl dokončen vnější plášť domu čp. 6 tím, že by se v letošním roce překročilo k opravě fasády. Projekt je zpracován a připravuje se položkový rozpočet. Předpokládaný rozpočet je cca 1 700 000 Kč a Ministerstvo kultury ČR na tuto akci uvolnilo z Programu regenerace městských památkových rezervací a zón částku 565 000 Kč. Opravovat by se mělo v září a říjnu letošního roku.

Kamerový systém

Další investicí, o které se v současnosti zatím jedná a která by fungovala jako určitá forma prevence proti vandalismu a drobné kriminalitě, je vybudování kamerového systému, který by pokrýval především náměstí, lokalitu u školy a za sokolovnou. Výstup kamerového systému by byl umístěn na místním obvodním oddělení policie. Pokud se systém osvědčí, mohly by se pokrýt další lokality jako je např. parkoviště u hřbitova či místa s kontejnery na tříděný odpad, kde často vznikají černé skládky.

Na závěr chceme jen zmínit projekty, které jsou ve fázi příprav a záměrů, ale zatím nemají jasně vypro-

filovanou podobu. Jde především o vytvoření projektové dokumentace na výstavbu parkoviště před poštou vč. oprav chodníku od křižovatky před poštou směrem k drogerii p. Vaňkové; dále to je výměna oken v městských domech; rekonstrukce nebytových prostor v čp. 5 vedle bistra, vytvoření projektové dokumentace na rekonstrukci veřejných WC nebo úprava povrchů v areálu DPS v Krátké ulici.

O chystaných i probíhajících investičních akcích města, opravách a záměrech vás budeme nadále pravidelně informovat na stránkách zpravodaje i na městském webu.

Na závěr bychom Vás rádi pozvali na městský ples v Sobotce, který se bude konat 21. února a dovolíme si apelovat na všechny patrioty ohledně účasti. Bude to již několikátý pokus o obnovení této tradice. Věříme, že tentokrát to vyjde. Pojdme se alespoň přiblížit (lépe překonat) obdobné akci v blízkém „zahraničí“ (4 km směrem na jihozápad).

*Lubor Jenček – starosta,
Jan Janatka – místopředseda*

VĚSTNÍK
REFLEX

ADVENTNÍ KONCERTY PĚVECKÉHO SBORU BENDL-STOJMÍR

MNOHO ZDRAVÍ, ŠTĚSTÍ A ÚSPĚCHŮ V NOVÉM ROCE VÁM VŠEM,
MILÍ PŘÍZIVCI KULTURNÍHO DĚNÍ V SOBOTCE

Smíšený pěvecký sbor Bendl-Stojmír ze Sobotky a Dolního Bousova se po úspěšném výročním koncertu v říjnu 2014 pustil s velkou pílí a chutí do nábídky vánočního repertoáru. Žánr skladeb připravený na Vánoce byl pestrý, tradiční české koledy, díla velkých mistrů hudby, populární hudba v

úpravě pro sbor, chrámová hudba a další.

Naše muzicírování jsme zahájili již tradičně na první adventní neděli 30. listopadu 2014 rozsvícením vánočních stromů v Sobotce a v Dolním Bousově. Předvánoční atmosféra vyzdobených náměstí nás při-

jemně naladila, a to i přesto, že rukavice, šály a čepice již byly nutností.

V Domě pečovatelské služby v Sobotce jsme s tamějšími strávili velmi příjemné vánoční odpoledne 4. prosince 2014. Besídka, při které jsme si společně zazpívali známé české koledy, ochutnali první cukroví a ob-

divovali lidovou výzdobu společenské místnosti, nám, ale i hostům, dodala tu správnou nejen vánoční energii a každého z nás na chvíli zastavila v uspěchané předvánoční době. Děkujeme všem v DPS Sobotka, a také paní Pavlíně Havlové (MKS Sobotka).

13. prosince 2014 jsme s vánočním repertoárem zavítali do malebného kostelíčku sv. Jiljí v Mladějově. Zima už o sobě dávala vědět, a tak nám velmi pozorné přijetí v podobě horkého čaje a upečeného koláče přišlo vhod. Díky pečlivé a svědomité přípravě koncertu (roznos plakátů, pozvánky) byl kostelíček k potěšení účinkujících i pořadatelů plný diváků. V první části koncertu se představili žáci a žačky se sólovými nástroji ze ZUŠ Sobotka pod vedením paní učitelky Petry Matouškové. Druhá část pak patřila našemu sboru. Koncert měl velmi kladný ohlas, a tak doufáme, že se do Mladějova vrátíme, například s jarním koncertem.

Dovolte mi, abych jménem všech účinkujících poděkovala panu Ježkovi (TJ Sokol Mladějov) za jeho vstřícnost, ochotu a obětavost při realizaci koncertu.

14. prosince 2014 se uskutčnil za podpory pana kastelána Jiřího Macháčka a rodiny Kinských dal Borgo již tradiční vánoční koncert na hradě Kost. Koncert byl pro sbor posledním pěveckým zážitkem roku 2014, a tak jsme si jej „vychutnali“ do poslední notičky. Slavnostní atmosféru vánočně vyzdobené hradní kaple jistě obohatilo i vystoupení hostů, sopranistky Veroniky Vildmanové a houslistky Jitky Koláčné Břízové.

Poděkování patří na tomto místě panu Macháčkovi a správě hradu Kost, rodině Kinských dal Borgo, ale také hostům, Veronice a Jitce.

Novoroční koncert duchovní hudby 3. ledna 2015 v kostele sv. Prokopa v Libošovicích představoval pro sbor „velké finále“, zakončení vánočních svátků a přenesení se do nového roku a nové pěvecké sezóny. Díky velké obětavosti paní Alenky Pošpišilové a paní Evy Pantlíkové jsme mohli strávit příjemné odpoledne nad kávou a vynikajícími domácími rohlíčky v tamější knihovně, přivítat se osobně



*RÁDI VÁS PŘIVÍTÁME DO SVÝCH ŘAD,
PŘIJĎTE SI S NÁMI ZAZPÍVAT*

*Smíšený pěvecký sbor **BENDL-STOJMÍR**
ze Sobotky a Dolního Bousova
zve všechny zájemce, nadšené zpěváky
a zpěvačky
na pravidelné zkoušky sboru,
které se konají každé*

ÚTERÝ od 17,30 do 19,00 hod.
v ZŠ Dolní Bousov

*klasická díla lidové a národní písně
spirituály gospely mše
melodie z muzikálů populární hudba
a mnoho dalších žánrů*

TĚŠÍME SE S VÁMI NAVIDĚNOU

kontaktní osoba – Paulína Těšínská, 739 317 166

s panem starostou a vychutnat si tak skvělé zázemí před koncertem a po koncertě.

Kostelem sv. Prokopa, který se pyšní nádhernými varhanami, údajně ze 17. století, se okolo sedmnácté hodiny rozezněla vánoční hudba. A poslechnout si ji přišlo opravdu nečekaně mnoho diváků.

Na úvod vystoupili žáci a začaly ze ZUŠ Sobotka pod vedením paní učitelky Petry Matouškové, zahráli a zazpívali tradiční české koledy. Pro sopranistku Veroniku (ale i její maminku Alenku Pospíšilovou), bylo sólové vystoupení za doprovodu houslistky Jitky Koláčné Břízové jistě

velmi osobní. Její neskrývaná radost z „domovské půdy“ se proměnila v nádherný zpěv několika vánočních skladeb od velikánů světové hudby.

Poslední část koncertu patřila našemu sboru. Za okny začalo sněžit a kostelem se nesl pouze souzvuk zpěváků. Někdy dojemný až se tajil dech, někdy zase veselý, že i ne jeden divák si s námi známé české koledy zazpíval. Závěrečná skladba „Nádherná zář“ s doprovodem klavíru jakoby by byla poselstvím pro celý nový rok. Tu zář jsme si my a jistě i diváci odnesli s sebou v podobě skvělého pocitu z nádherného koncertu.

Naše veliké poděkování patří

paní Alence Pospíšilové, paní Evě Pantlíkové, panu děkanovi Zdeňku Maryškovi, panu starostovi Libošovic Vítu Svobodovi a všem hostům koncertu.

Závěrem mi dovolu, abych jako sbormistryně smíšeného pěveckého sboru Bendl-Stojmír poděkovala jeho členům, Monice, Daně, Marušce, Jitce N. a Jitce J., Pavle, Helle, Irence, Jiřince, Míle, Petře, Láďovi, Vaškovi, Mirkovi a Jirkovi za jejich velkou snahu a obětavost.

Pavla Těšínská, sbormistryně

(NE)ODHALENÁ ARCHEOLOGICKÁ TAJEMSTVÍ HUMPRECHTU. BYLA NA NĚM PERUNOVA SVATYNĚ? NEBO HRAD ČI TVRZ?

V Sobotce bývalo muzeum se spoustou archeologických nálezů. Za totality bylo zrušeno, archeologické nálezy přešly do Jičína, kde jsou dodnes. Žádný nález však nepocházel z Humprechta. Ani v žádném ze čtyř soukromých minimuzeí se nic z vrchu Humprecht nenachází, a to Sobotce patří primát počtu archeologických nalezišť (lokalit) ze všech obcí na Sobotce. Těch z katastrálního území města je okolo 30. Ovšem jedno jediné má kardinální význam. Je to překvapivě vrchol kopce Humprecht.

Odvážnou myšlenku o tom, že na místě zámečku Humprecht bývaly pořádány bujaré pohanské slavnosti zvané Sobotky, popřípadě že tam stála svatyně staroslovanského boha Peruna, vyslovili romantičtí anatérštití vědci. Badatel se specializací na hrady nevyloučil hrad nebo tvrz jako předchůdce Humprechta. Kde však je pravda, jaké jsou důkazy? Co tam bylo před stavbou půvabného zámečku?

Rozluštění spleť hádanky mohlo přinést pouze kopání pod zámkem Humprecht nebo na jeho obvodu. Den D přišel několikrát až okolo roku 2011 a archeologický Bůh na místo poslal bývalou archeoložku jičín-

ského muzea. Měla velikánské štěstí a zapsala se zlatým písmem do dějin Sobotky. Z výkopu získala středověké úlomky keramiky, z nichž nejstarší - tu s výzdobou vodorovných linií a vlnice - zařadila do 13., ne-li do 12. století, jinou - červeně malovanou světlou - do 15. století. Napsala o tom několikařádkovou noticku do odborné literatury a maličkou zprávičku umístila na web.

Vbrzku kolegyně přišla s novou ideou, totiž napsala, že nálezy dokládají právě panské sídlo. Kdy a koho? Uvedla letopočet 1322, který se váže se jménem prvního jménem známého Sobotáka, jakéhosi Kabalce ze Sobotky, který s dalšími sousedy, např. Sulkem z Vlčího Pole nebo Ctiborem z Bousovce (tak se jmenoval dnešní Horní Bousov), loupil na statcích urozeného Voka z Rotštejna a byl pohnán před zemský soud. Jak dopadl Kabalec, nevíme, rozsudek se nedochoval. Kromě něho byla řeč také o Zachariášovi ze Sobotky.

Přímo pod Humprechtem určitě stála středověká ves Březno/Březan. (Náhodou?) nenesl roku 1228 (její?) jméno v predikátu Markvart z Března, přímý předek Var-tenberků, těch včetně Beneše z Var-

tenberka (1349), zakladatele hradu Kosti a možná i města Sobotky. Nejmenoval se hrádek nebo dvorec v místě Humprechta Březno? Ale další Březno existuje dodnes nedaleko, kousek, cca 10 km od Sobotky u silnice na Mladou Boleslav.

Anebo se panské sídlo na místě (budoucího) Humprechta jmenovalo Sobotka a vešlo do písemných pramenů (jako predikát) roku 1346 jako sídlo Beneše ze Sobotky?

Zatím nikdo s jistotou neví, co bylo na Humprechtě, než tam v 17. století postavili kamenný zámek. Dřevěný hrádek, kamenná tvrz nebo pouhopouhý srub obklopený palisádou s brankou?

Nebo nic? Snad tato tajemství a hádanky nějaký mladý archeolog rozlouskne. Třeba jenom zjištěním, že tam při stavbě zámku Humprechta na vyrovnávky terénu dovezli se zeminou nějaké staré střeby z vesnického smetiště středověké vsi Březno (ležící právě přímo pod Humprechtem).

Na závěr se podíváme do „druhé“ Sobotky, vzdálené bezmála tři sta kilometrů a ležící za Krkonošemi v polském Slezsku. V něčem je české Sobotce podobná. Totiž jak se nad čes-

kou Sobotkou vypíná Humprecht, tak nad polskou Sobotkou ční hora Slezka, jak říkají Poláci, Šlonza. Na jejím vrcholu archeologové často kopali. A našli. Předměty z doby bronzové, také starých Keltů – třeba zlomek skleněného náramku, – ale i hmotnou kulturu našich předků Slovanů zhruba před tisíci lety. Ve středověku vznikl na hoře

malý klášter, který později zpustl a zbyly z něho nepatrné zříceniny.

Archeologické nálezy z Humprechtu měly být uloženy do Regionálního muzea v Jičíně a v tamějším archivu se měla nacházet nálezová zpráva o akcích. Dlouho jsme s nynějším jičínským archeologem oboje hledali a nic na svých místech nenašli.

Přesto doufám, že velecenné archeologické nálezy z Humprechtu budou co nejdříve v Sobotce vystaveny.

Dr. Jiří Waldhauser, ČSc.

TANEČNÍ 2014 – SOBOTKA

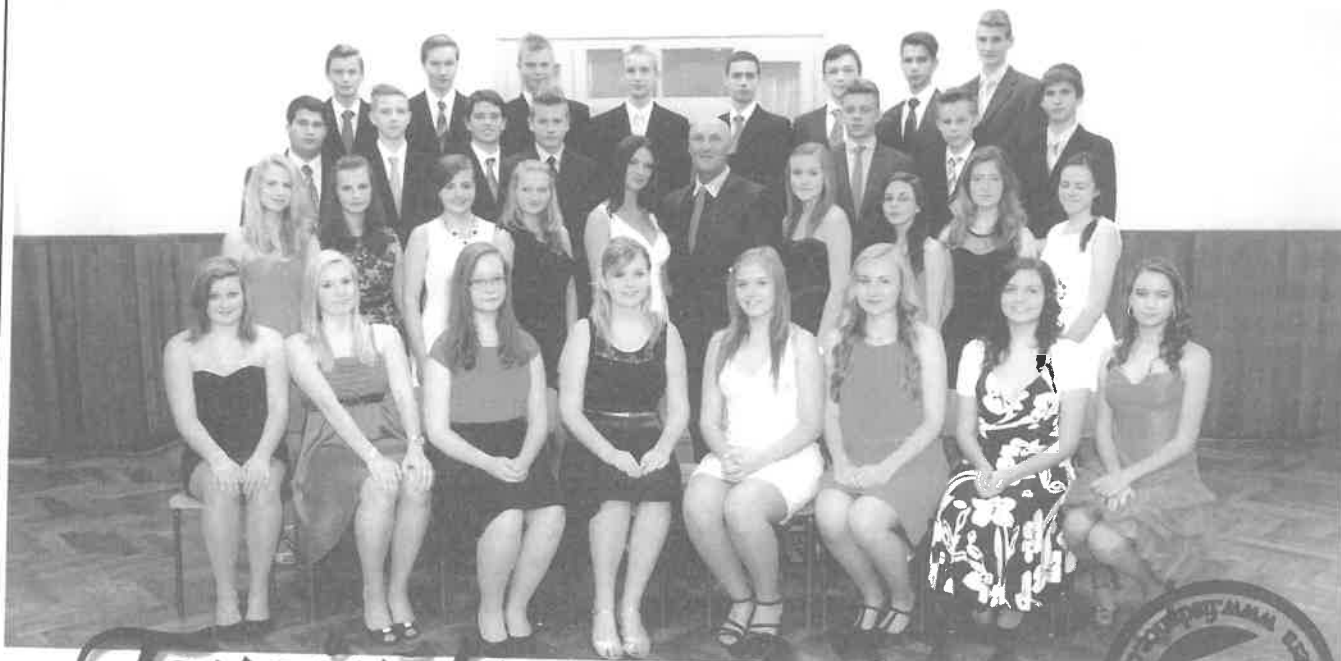
Taneční, to je vstup do společnosti, to je čas, když se z chlapců a dívek stávají mladí lidé, kteří dokáží vystupovat s noblesou a sebevědomím. Tak se na taneční hledělo před 20 lety.

Těšili jsme se, že si podzimní běh taneční 2014 užijeme. Jak trpké bylo poznání, jakým způsobem se také taneční mohou absolvovat s FIDANCE. Přihlášku a kurzovné 2400,- (včetně

gardenky) jsme odeslali začátkem března. Jak bláhové bylo naše prožření, když jsme zjistili, že na prodloužené se gardenka nevztahuje a že si připlatíme 150,-Kč za každý lístek. Trochu jsme znejistěli, když ještě v červnu nebyla žádná reakce, ať už potvrzení o zápisném na e-mail, adresu nebo prostá telefonická informace. Třeba se časy změnilly a tento způsob komunikace je běžný.

V září první hodina probíhala dle očekávání. Na další lekci se nám pan taneční mistr svěřil, že máme letos opravdu málo párů – celých patnáct. Na místní sokolovnu dostačující počet, aby se frekventanti kurzu nepošlapali a zároveň si ve finále, až budou konečně znát kroky a otočky, dobře zatančili. Myšlenka pana Fišera byla přesunout tři prodloužené a závěrečný věneček do Mladé Boleslavi a spojit tak náš kurz

Taneční škola Ladislava Fišera



Taneční kurzy 2014 Sobotka



s boleslavským. Nebylo snad na rozpiše psáno, že jsou to taneční v Sobotce, nezaplatili jsme si snad službu v místě? Nebyla snad dohoda s pronajímatelem sálu, Sokolskou obcí ve smyslu lekce bezplatně a pouze večery prodloužených a věnečku za poplatek? Byli jsme vrženi do ankety ANO/NE, která měla rozhodnout o místě konání prodloužených a věnečku. Prý to bylo nerozhodně, nicméně závěrečný večer byl směřován na téměř předvánoční pátek v Mladé Boleslavi. Toto rozhodnutí nebylo možné akceptovat. A tak místo toho, abychom si užívali garde a viděli, jak naše děti dělají pokroky, museli jsme se domáhat toho, aby bylo dodrženo to, co bylo psáno, s čím jsme

počítali a co jsme si také zaplatili. Tolik k organizačnímu chaosu kurzu.

Děkujeme, pane Fišere, opravdu jsme si to užili, opravdu nám bylo ctí se domáhat toho, co mělo být samozřejmostí. Možná bychom také uvítali, kdyby byly „sasanky“ a jejich partneři při svých pokusech o tanec opravování, o postoji mladých mužů s rukama v kapsách ani nemluvě. Nemůžeme upřít, že pan taneční mistr dokázal mládež zaujmout a pobavit.

Na tradiční společné foto z věnečku jsme mohli také zapomenout. To se přece už „nenosí“. Fotíme se na závěr jedné z posledních lekcí, zpenění a rozčuchání. Profesionální fotograf pak předvedl foto ve žluté verzi, s

rozostřenými konturami a perspektivou, sedící dívky v první řadě působí kobyliozním dojmem, oproti řadě stojících za nimi. Za 150,-Kč, no co byste chtěli, zázrak?

Ale abychom jenom nekri-tizovali: závěrečný věneček nás ovšem velice potěšil, kdyby podobným způsobem probíhaly ostatní lekce, nebylo by co vytknout. Živá hudba prostě k tanečním patří.

Možná, že nebudou s tímto článkem souhlasit všichni, ale je to věc názoru a každý se může vyjádřit.

S nostalgií vzpomínáme na taneční kurzy manželů Mertlíkových.

Někteří rodiče absolventů

DVOJNÁSOBNĚ ÚSPĚŠNÉ ŠRÁMKOVSKÉ MATINÉ

Devatenáctý leden – výroční den narození Fráni Šrámka – je pro Sobotku dnem svátečním. Vzpomínkové matiné se každoročně podle tradice koná vždy v neděli tomu dni nejbližší, letos to byl lednový den osmnáctý. Toto matiné ale bylo něčím výjimečné. Na přednášku o díle Mistra básníka přišla nová rodačka a dala se slavnostně pokřtít na Soboťáčku. Mgr. Olga Bičišťová totiž vytvořila školní učebnici s názvem *Vlastivěda Sobotce a okolí*, která bude sloužit nejenom sobotecké škole, ale i školám v regionu a se zájmem ji budou číst i dospělí. Ale popořádku k programu. Ten sestavila a celé odpoledne ve velkém sále spořitelny moderovala Mgr. Marie Sekerová.

Pro první část programu byl pozván profesor Aleš Fetters, aby přednesl přednášku „Fráňa Šrámek a první světová válka.“ Profesor Fetters je v Sobotce velmi dobře znám nejen jako velký znalec Šrámkovy díla, ale také jako skorosoboťák, důležitý účastník festivalů Šrámkových Sobotek, tvůrce kolektivu. Jeho velice zajímavá přednáška soustředila všechny prvky Šrámkovy odporu k zabíjení. Téma první světové války je ve Šrámkově díle básnickém, prozaickém i dramatickém hluboce zakořeněno. Básník sám válečné útrapy prožil, byl i raněn a jeho



*Autorka učebnice Olga Bičišťová,
foto: Zbyněk Krámek*

antimilitarismus je výkřikem nejen ve sbírce *Žasnoucí voják* či v románu *Tělo* (přečten byl závěrečný trýznivě bolestný odstavec z tohoto románu). Profesor Fetters poukázal i na skoro neznámé Šrámkovy zápisky v denících, dokonce i po druhé světové válce.

Do přednášky v patřičných místech vstupovali sobotečtí recitátoři, režisér Josef Kettner, Mgr. Jan Bílek a Mgr. Petr Pfeifer, aby slova přednáše-

jícího přímo básnickými slovy demonstrovali. Ale ten nejhezčí přednes učinil pan profesor sám, recitací básně *Věčný voják*. Závěrečná básnickova slova jsou ovšem hrůzné memento mori, víc než žal nad skutečností.

Snad k přednášce jenom dodat či vyzvednout, co implicitně vyslovila: Šrámkova prosba z básně *Raport (...však koní šetřte, prosím tisíckrát...)* se cynicky vyplnila. Koně se ve válce už hromadně nezabíjejí. Zabíjejí se železní a světelní roboti. Ale ten lidský věčný voják (...Je-li to pravda, že u všech kádrů světa / zapsán jsem provždycky, já, věčný voják!), ten věčný voják umírá stále.

Druhá část odpoledne už byla ta všemi očekávaná rodačka-soboťáčka, učebnice „*Vlastivěda Sobotce a okolí*.“ Ona je to spíš nádherná kniha než obyčejná učebnice. Dětem (i dospělým) ovšem patří to nejlepší. Recenze o ní, o způsobu práce s ní i zprávy o tomto jejím křtu již přinesl již čínský tisk a brzo se s ní podrobně seznámí sobotečtí školáci a jejich rodiče osobně. Ale je to možné i v knihovně, a to nejen v Sobotce. Ke koupi není. Je neprodejná, ale brzo ožije i na internetu. Spolu s filmy *MUDr. Kafka* a režiséra Eisnera o Českém ráji. Sama odpolední slavnost začala tím, že au-



Aleš Fetters, foto: Zbyněk Krámek

torka Mgr. Olga Bičišťová přednesla všechno, co by se lidé měli o jejím tvůrčím činu dozvědět. O knížce samé i o tom, s jakou lopotou ji tvořila. A hlavně děkovala všem jmenovitě i obecně, kdo jí poskytli svoje vědomosti o kraji, jeho geologickém vzniku, archeologii, historii, o lidech, o přírodě, o stavbách, o kultuře a spisovatelích So-

botecka i Dolnobousovska. A všechno je přebohatě ukázáno na fotografiích v nádherných barvách i zdařilých kresbách i mapkách i notových osnovách. Zvláště působivá je její obálka s barevnými krajovými obrázky Karla Vika spojenými Soboteckým městským znakem jako prstenem. A ti, z jejichž vědomostí čerpala nejvíce a jejichž

pomoci také nejvíce použila, ti nastoupili na podium, to bylo plné a každý něco řekl. Karol Bílek, Eva Ulrychová, Jana Knapová, Zdeněk Mrkáček a další a další. Nejdůležitější je vždycky ten, kdo vydání tiskem platí. Je to Evropská unie prostřednictvím Obecně prospěšné společnosti Český ráj a MAS – Brána do Českého ráje. Jejich zástupce paní Jarmila Lásková-Soldátová vysvětlila všechny těžkosti, spojené s vydáním, i to, proč z důvodu zařazení do programu Geopark Český ráj jsou tam zmiňovány obce Rovensko p.Tr., Tatobity, Kněžmost, Libuň a není tam např. Jičín a jiné blízké aglomerace.

U miniaturní dřevěné kolébky stálo sedm kmotrů a sudiček a přáli učebnici krásný osud. Kdo přišel, ten viděl a slyšel. Celý spořitelni sál, i když ne zcela zaplněný, její vstup do soboteckého života vítal mohutným potleskem a stvrdil to hromadným zpěvem nekorunované „Sobotecké hymny“ Znám já jeden krásný zámek. Velký potlesk, velké poděkování autorce.

Josef Jindra

FRÁŇA ŠRÁMEK – VOJÁK V PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE

V letošním roce vzpomínáme stého výročí vzniku první světové války – Velké války, jak jí začali říkat v době, kdy ještě netušili, že brzy propukne válka ještě větší. V našem zpravodaji pokládáme za vhodné připomenout Šrámkovu účast v ní, i když jde o fakt známý a už několikrát zpracovaný.

Vyhlášení války znamenalo pro Šrámkovu mobilizaci hned 26. července 1914. Do posmrtně vydané knížky Šrámkových veršů Poslední básně zařadila Miloslava Hrdličková-Šrámková i oddíl Kdesi za Piavou se sedmi básněmi vzniklými vesměs v době války, které však Šrámek do žádné ze sbírek nezařadil. První z nich, poměrně rozsáhlá báseň Srpen 1914, je v básníkově zápisníku z té doby: ... šestého srpna už jinak mi chodník pod nohou zněl,/ dne toho jsem vojenské boty už měl ... a o několik veršů dále desátý srpen to byl, v pondělí,/ v noci jsme odjeli... – Už 10. srpna 1914 od-

jíždí jeho jednotka na haličskou frontu. Překročili Vislu a zúčastnili se bojů u Anapole, tam u Krašnika zažil první válečnou bitvu. Její bezprostřední ohlas je v básni 30. srpen 1914 ve sbírce Splav: To byla neděle a když se počínala,/ naše četa zuby drkotala, ... A toho dne, toho dne/ zle bylo. Bylo to v neděli./ A den byl dlouhý. Večer mnozí z nás chyběli. Válka je přítomna i v básních Voják v poli a Cesta z bojiště (všechny tři v 1. vydání Splavu z r. 1916). Antimilitarista Šrámek je v nich člověkem toužícím po klidu: Vráťím-li se domů,/ sednu k ženě, tři dny s ní nespustím oči ... Budu rolník a pastýř./ Nebudu voják. To bude krásné. (Voják v poli) Další tři z „Posledních básní“ – Visla 28. 8. 14, Ten den a První padlí – vznikly patrně po 12. září 1914, po oné „cestě z bojiště“, kdy byl odvážen „Poláčkem zpěvavým“.

Po letech vzpomínal: Rok 1914 a cyklon světové vojny strhl mne

s sebou jako pířko. Odešel jsem na ruskou frontu s pochodovým praporem osmáků, zapadl v to nesmyslné mraveniště jako kapka v moře a byl jsem vlečen a strkán jako moučný červ až na břeh Sanu. Při ústupu odtud jsem se zhroutil. Sám nedovedu říci, podřal-li mé síly a dosavadní hybnost náhlý revmatismus, či něco jiného. Byl to asi přetlak děsu, ne z války a jejich bitev, ale z nicoty, která se naráz provalila z podzemních, podvědomých krytů, zaplavila duši a ochromila mechanismus vůle potud fungující. Jako v deliriu jsem se dostal až do Prahy na osmitedělní dovolenou. (Uveřejněno 23. ledna 1946 ve Svobodném slově.)

Šrámek tedy nebyl zraněn. Na lístku z 10. září 1914 v Rozvadově na rakouské půdě píše: Odvezli mne sem jako maroda po bitvě u Anapole. Čekám na vlak, nevím, kam pojedou dále. Postihl ho akutní revmatismus, s nímž skončil v nemocnici v Brně. O první

vsutku válečné zkušenosti později řekl, že byla i nad jeho fantazii hrozná. Měl pak zdravotní dovolenou až do června 1915. Tu trávil zčásti v Praze, zčásti u rodičů v Německém (Havlíčkově) Brodě. Napsal několik výše uvedených „válečných“ básní, z nich některé vybral a zařadil do sbírky *Splav*, tu dal do tisku, a dopsal *Léta*, což je ovšem hra „válkou nedotčená“. V době této dovolené vznikla zřejmě i rozsáhlá povídka *První akt*, která tvoří asi polovinu pozdějšího souboru *Žasnoucí voják*. Odpovídá oné první Šrámkově válečné zkušenosti a odráží také posun v Šrámkově vidění války a vojáků.

Na ruskou frontu jsem se z dovolené již nevrátil. Při prohlídce jsem byl klasifikován k pomocné službě a zůstal jsem na čas v Praze, ... Po vyhlášení italské války byl jsem přidělen k etapnímu praporu 512 do Berouna a s ním poslán na italskou frontu. Byl jsem vším možným na různých místech: na Soči, u Trevisa, ve Sv. Vítu v Korutanech a na hoře Rombonu, kde jsem do fronty dopravoval materiál, píše ve výše zmíněné vzpomínce. Jeho nástup po dovolené můžeme upřesnit z jeho tehdejší korespondence. Z Berouna jsme vyjeli přes potůčky slz. Teď už jen vyhlížíme Alpy, psal 1. srpna 1915 své ženě Milce. Jeli přes Linec do Seebachu v Korutanech a odtud „na Soču“ (báseň *Na březích Soči*). Služba tam byla opravdu těžká. Jak napsal v dopise ze 4. října 1915, bylo jejich povinností dodávat nahoru do fronty všechny potřeby /tedy municí, potraviny a vše další/, poněvadž jiných dopravních prostředků pro strmost terénu použít nelze. Túry počínají o půlnoci a chlapci se vrací mezi 12. a 6. hod. odpolední; v půlnoci se jde znovu. Takových túr vykonal Šrámek sedmáct. Tuto zkušenost najdeme v první polovině povídky *Rorejsova vojna* a v povídce *Rum*. Ve vzpomínce z roku 1946 doplnil: Vláci každodenně až padesátikilové kusy volského masa po křivolakých cestách necestách, za dělostřeleckého ohně a každé nepohody, bylo nad mé tělesné síly. Byl bych tam

jistě zahynul, kdyby mi bozi nebyli poslali zachránce v podobě lékaře dra Starého, který mne ukryl před vřavou na obvaziště. Tam jsem zakotvil s nejlepšími nadějemi do budoucna.

Básně z tohoto období už nezachycují vlastní „válku“, tedy bojové akce. Je v nich spíš pohled na krajinu, v níž se pohybovali. Příkladem je báseň *Cesta z Rombonu*, s datem 18. května 1916 v podtitulu; na Rombonu byli převeleni na počátku května 1916. Do ní zachytil zážitek z cesty ze skalního hnízda na Rombonu dolů do údolí do Brettu. Zážitky z italské fronty se promítly i do dalších textů souboru *Žasnoucí voják*, zejména do *Cesty do hor* a *povídek Rum* a *Dovolená Jana Tetivy*. Ty ukazují, jak vojáky vyčerpávají tyto útrapy války, jimž jsou soustavně vystaveni.

Koncem května 1916 se odsunuli z hor; od půli června do začátku září byl ve St. Veitu v Korutanech. Po vyhlášení války Rumunsku je přesunuli do Uher (Szeged, Kapošvár, Mehadie, Orszová). Pobyt na dost zoufalém rumunském území dal námět k povídce *Popová*. Nikde se dlouho nezdrželi, vystřídali v té oblasti řadu míst. *Broskvemí* a *hrozný vína ... si teď hojně oslazují život*, píše 14. září 1916. Na Nový rok 1917 „přišel náhlý odchod a od té doby až do včerejšího večera byli jsme ve stálém pohybu. Tři dny a noci z toho strávili jsme na lodi,“ píše 6. února. V dubnu 1917 měl čtrnáctidenní dovolenou, pak následoval další přesun – zvyknout si nesmíme nikde, píše 26. května. Koncem října odjíždí po průlomu jižní fronty z Rumunska opět do severní Itálie. V té době vznikly básně *Na dovolenou*, *Snad kdesi za Piavou* a *zlomek Monfalcone*, uveřejněné v souboru *Poslední básně*. - Na italské frontě se dovídá o smrti otce. Ten zemřel 11. dubna 1918 v Německém Brodě, zprávu o jeho smrti dostal Šrámek polní poštou až 16. dubna, už po otcově pohřbu.

Po dovolené na rozhraní července a srpna 1918 se už Šrámek nemusí vracet na frontu. Je i trochu proti své vůli zařazen ve Vídni do „Kriegs-

Presse Quartieru“, tedy válečné tiskové služby. O tom píše v poslední pasáži vzpomínání z roku 1946: Ve vídeňském tiskovém stanu vzpomněli si páni zásluhou německých spisovatelů Franze Werfla a Otto Picka (byli tam také např. Robert Musil, E. E. Kisch a další) na autora *Léta* a *Splavu* a povolali mne minutu před dvanáctou do vídeňského pressekvartieru. V září 1918 byl jsem jako četař se vším respektem poslán do Vídně. ...Ne, nesvěřili mi žádný světoborný úkol, ale přiměřeně schopnostem českého básníka dali mi opisovat nějaké adresy. To již bylo všechno jako na vodě a před nezadržitelným pádem. Při první poplašné zprávě nechal jsem obálky bez adres a prchl do Prahy. Opona za něčím ztřeštěným klesla. Do svobodné Prahy se vrátil 1. listopadu 1918.

První světová válka je přítomna i v poválečných Šrámkových dílech, zejména v románu *Tělo* (1919). Povídky souboru *Žasnoucí voják* (1924) vznikaly většinou už za války, jak jsme ukázali výše. Mnohé z nich mohli čtenáři číst v Neumannově časopise *Červen*. Válečnými motivy doplnil Šrámek i druhé, rozšířené vydání *Splavu* (1922), mj. působivou básní *Vojákův štědrý večer*, která je reminiscencí na důsledky války. K válce se vztahuje i trojice dramát z počátku 20. let – *Hagenbek*, *Zvony* a *Soud*.

Jak dokládá množství svědectví, „*Velká válka*“ změnila nejen osudy lidí, ale krutá zkušenost z fronty i povahy mnohých účastníků. Fráňa Šrámek se zřejmě snažil „vypsat se z toho“. Přesto to pak už nebyl ten předválečný bouřlivák, ale člověk zkušeností zmožděný.

Aleš Fetter

Pozn.: Podrobněji bylo téma zpracováno v publikaci Aleše Fetterse Fráňa Šrámek – voják. Od anarchismu k republikánství. Knihovnička Českého ráje, II. řada, sv. 3, Středisko městské kultury, Sobotka 2008; 20 s.; zde je uvedena i literatura k tématu.

TAKÉ SE VÁM LÍBÍ ŠKOPEK?

Čas po vánočních svátcích rychle utíká a dny se příjemně prodlužují, což je jasný důkaz toho, že nás ani letos nemine to netrpělivé očekávání jara.

Všichni to znáte... Jen co se trochu otřepeme po tom předvánočním shonu a s donucením dojme napečené cukroví, když pečlivě uložíme všechnu tu vánoční parádu a jen co zaklapneme víko popelnice i za posledním jehličím z vánočního stromku, už spřádáme důmyslné plány na jarní aktivity.

Jen mi ještě na chvíli dovolte, to vaše snění o rozkvetlé předzahrád-

ce a slibně rostoucích rajčatech ve skleníku, přerušit kratičkým ohlédnutím se za novinkami, které jsme vám v informačním centru nabídli v předvánočním čase.

Za zmínku jistě stojí betlémek s motivem zámku Humprecht, který nabízíme nově ve dvou velikostech, a který se stal nápaditým drobným dárkem pro široký okruh vašich blízkých a mnohé doputovaly v obálce i za hranice Čech.

Řada z vás také potěšila své blízké zaslanou vánoční pohlednicí z tvůrčí dílny akademického malíře Jiří-

ho Škopka. Již řadu let zásobuje tento výjimečný umělec naše středisko pohlednicemi s motivy Sobotky a okolí, které patří u našich zákazníků k nejoblíbenějším a opakovaně k nejvyhledávanějším. Tak tomu ostatně bylo i v průběhu listopadu a prosince r. 2014, kdy poptávka a následný prodej vánočních pohlednic pana Škopka rapidně stoupl.

Tyto obrázky jsou totiž v mnohém jedinečné. Nejen tím, že jsou tvořeny pečlivými tahy štětce, navíc mají příjemnou atmosféru a čišší z nich sametová vlídnost, poklid, mír a pokora samotného autora, jakoby ten kraj, to město, ten kostel, který právě ztvárňuje, důvěrně znal, jakoby snad on sám byl rodákem.

Mohu vás ujistit, že i pro nadcházející sezónu chystáme v tomto směru překvapení, které osloví a potěší mnoho soboteckých občanů. Přes všechny zdravotní komplikace, kterými je pan Škopek sužován, je nakloněn myšlence, že pro Sobotku vytvoří a namaluje Sobotecký betlém, který se v našem informačním středisku objeví pravděpodobně již v druhé polovině roku, za což mu patří právem velký dík.

Přejeme mu k tomuto bohu-libému skutku hlavně dostatek sil a zdraví a ať se mu podaří vytvořit betlém, který nám všem prozáří domovy vlídností v každém období Vánoc.

Spolu s nástupem tolik očekávaných jarních povinností spojených s pracemi na zahradě a kolem domu nezapomínejte na relaxaci ve formě turistických výletů například do Českého ráje, kde na Vás čeká jistě spousta míst k objevování a k procestování. U nás v MIC v Sobotce dostanete všechny potřebné informace a materiály, které by Vám mohly během cest Českým rájem pomoci. Tak přijďte, budeme se na Vás těšit!

Zuzana Šačirovičová,
MIC Sobotka



J. ŠKOPKA '08

SE SRDCEM NA DLANI

vítáme v naší malé venkovské knihovně, pojmenované po dlouholetém řídícím učiteli Antonínu Bochovi, každého čtenáře a návštěvníka. Máme radost z pravidelných čtenářů a samozřejmě i z každého nového. Těší nás, že se jako věrní tažní ptáci po zimní přestávce vrací zjara i chalupáři. Příjemné je, přijdou-li si k nám sousedé i přespolní jen tak popovídat, prohlédnout novou výstavu v Galerii Na návsi.

Dovolujeme si Vám, vážení a milí čtenáři Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, na počátku nového roku 2015 nabídnout krátké ohlédnutí za pořady, které jsme pro naše příznivce připravili v roce minulém.

O prvním setkání, které se konalo v sobotu 18. ledna 2014, jsme informovaly v prvním loňském čísle. Slavnostně jsme uvítali druhý díl Malých dějin Sobotecka a popřáli k nadcházejícím narozeninám jejich autorovi, historikovi a archiváři Karlovi Bílkovi. Také se dralo peří a jako na správně doderné se podávaly dobroty k jídlu i k pití. Navzdory téměř jarnímu počasí, které to sobotní odpoledne venku panovalo, pomohly navodit správnou zimní atmosféru vystavené zvětšené staré pohlednice a fotografie zimního Českého ráje ze sbírky manželů Doudových.

V domácí a přátelské atmosféře byla v sobotu 8. února uvedena i další knižní novinka. Půvabná publikace Zdeňka Mrkáčka, nadšeného fotografa, vnímavého obdivovatele a ochranáře přírody, něžného spisovatele a opravdového znalce a milovníka Českého ráje. Společně jsme se kochali nejen krásnými fotografiemi kouzelných míst našeho domova. Vroucí verše věnované milovanému kraji z pera básníka Josefa Brože, citlivě doplňující fotografie, s velkým niterním zaujetím přednesl herec a recitátor Josef Kettner.

BOHEMIA MIA je název putovní výstavy, kterou nejprve do Li-

bošovic, později i do Sobotky, zapůjčil Spolek přátel Ledra. Mapuje jednu ze smutných epizod Velké války. Strasti první světové války zavály tisíce vysídlenců z Ledrenského údolí do Čech, kde byli nuceni strávit několik let. V těžkých válečných chvílích tak vznikla mezi českými a italskými rodinami pevná přátelství, která přetrvala navzdory času a vzdálenosti napříč generacemi i po návratu Ledrenských domů. Dojemný rozhlasový dokument o přátelství sobotecké Fandy Slavíkové a italské dívky Liny připravil do vysílání rozhlasové stanice Vltava její redaktor Jiří Kamen. Jsme rády, že s ním a dalšími pamětníky byla díky vstřícnému pochopení paní ředitelky Jany Knapové uspořádána u příležitosti této výstavy v sobotecké základní škole zajímavá beseda.

K připomenutí 100. výročí vypuknutí 1. světové války a 75. výročí okupace Československa německou armádou jsme zvolily symbolické datum 15. března. Beseda s názvem Válečné souvislosti s našim významným a světově uznávaným předním historikem prof. Robertem Kvačkem zanechala v přítomných posluchačích nezapomenutelný dojem. Hluboké znalosti, moudrý nadhled a laskavý humor pana profesora, ale i procítěná recitace veršů Fráni Šrámka v podání herce a recitátora Josefa Kettnera, byla pro nás opravdu velkým zážitkem.

Březnový svátek knih a čtenářů jsme oslavili společně s dětmi z libošovické mateřské školy ve středu 26. března dopoledne. Dětem a jejich rodičům byla určena 3. dubna odpoledne Velikonoční rodinná tvůrčí dílna. Poděkování za inspirativní nápady patří šikovné výtvarnici Zdeňce Brixové, která v závěru roku s dětmi i dospělými ještě vytvořila půvabné vánoční stromečky.

V průběhu jarních měsíců dubna a května si mohli čtenáři a návštěvníci knihovny prohlédnout v Galerii Na návsi výstavu věnovanou smutné části života libošovického řídícího učí-

tele Antonína Bocha, období 1. světové války. Tatínek třech malých dětí musel stejně jako tisíce dalších mužů opustit svoji rodinu i práci a narukovat do kruté války. Po celé čtyři roky domů posílal o sobě zprávy, dochovala se i korespondence od manželky a přátel posílaná na válečná bojiště. 60. výročí úmrtí pana řídícího Bocha jsme si připomněli v sobotní odpoledne před Květnou nedělí 12. dubna. O libošovické škole přijel vyprávět a vzácnými dokumenty informace doplnit historik Karol Bílek. Dojemná byla přítomnost bývalých žákyň pana řídícího Antonína Bocha, paní Kubové, Šimkové a Valáškové. Tradičně dokonale připravená beseda s množstvím dat a jmen v poutavém podání vzácného příznivce Libošovic nás všechny vrátila do dětství, kdy jsme jako malí školáčky usedali do dřevěných lavic a s úctou vzhlíželi na své učitelky a učitele. Všem pedagogům, kteří nás dobře připravili pro život, patří dodatečné poděkování. Životní příběh svého pradědečka stručně nastínila paní Eva Malíková. Několika skladbíčkami obohatily zahájení mladé libošovické umělkyně, žákyně sobotecké ZUŠ, Klárka, Karolínka a Tereška.

Své příznivce mezi vystavovateli a návštěvníky si našla skromná Galerie Na návsi. Přívětivé obrázky malované pastelkami zapůjčila na výstavku jičínská výtvarnice Renata Štěpánková. Originální kabelky vyrobené ze starých vlněných svetrů s neméně originálními ozdobami z plstěné vlny a vtipné náušnice vzbudily pozornost u mladých i starších parádnic. S ohlasem se setkala prázdninová výstava s názvem LÉTO A MOŘE, ŽENA A MÓDA. Zahajovací vernisáž v sobotu 2. srpna byla příjemnou příležitostí k blahopřání k životnímu jubileu fotografovi Josefu Vitákovi, s Libošovicemi spřízněnému rodovými kořeny. Svoji výstavu uvedl následujícími slovy: „Léto, prázdniny, moře, krásná příroda a navíc půvabné ženy a

móda - kombinace příjemností, kterým se těžko odolává“. Fotografie vystřídaly v říjnu a listopadu sympatické obrázky důvěrně známých míst malíře krajináře Jiřího Qido Valtera, majitele soukromé Galerie Na Špejcharu v Bukvici u Jičína. Milým doplněním byla výstava nápaditých, vkusně vytvořených bytových doplňků a drobných dáreků pro radost. S citem pro přírodní materiály, s pečlivou trpělivostí vytváří paní Štěpánka Čubanová pozoruhodné výrobky pro radost sobě i druhým. O slavnostní ráz zahájení obou výstav se postarali sami autoři, hudební složku vernisáže obstarali zpěvačka Veronika Vildmanová z Jičína a kytarista Vladimír Macoun z Břeclavi. Poslední výstavou roku 2014 a zároveň první výstavou roku následujícího jsou výtvarné práce žákyň a žáků sobotecké základní školy. Obdiv patří autorům půvabně zasněných madon a hezkých kreseb se zimní tematikou.

K nezapomenutelným zážitkům uplynulého roku 2014 bezesporu patří krásné setkání na hrázi Podsemínského rybníka. Ve smutně památný den 21. srpna odpoledne se zde sešlo mnoho ctitelů a příznivců neúnavného třiadevadesátiletého básníka Českého ráje pana prof. Josefa Brože. Za doprovodu kytar, houslí a banja střídavě zněly známé trampské písně, recitace básní v podání obyva-

telky nedaleké chaty paní Věry Bucové a herce a recitátora Josefa Kettnera. Knižní novorozeňátko bylo mezi čtenáře vyprovazeno přáním třech kmotrů, domácí podsemínské „mlynářské dcerky“ Věry Flanderkové, sponzora sbírky Jaroslava Egerta, mimo jiné autora knihy Mlýny na Žehrovce, a ilustrátora knihy Petra Kazdy. Tento laskavý a vlídný umělec připravil autorovi a všem účastníkům milé překvapení, pamětní medaili. Přátelská slova samotného básníka, kterého úvodem představil pan Tomáš Grindl, potěšila a pohladila všechny přítomné. Děkujeme za vzácné chvíle přátelské sounáležitosti, majitelům mlýna Podsemín Flanderkovům za příkladnou sousedskou pohostinnost. Čtenářům citlivých veršů přejeme příjemnou chvíli poezie.

V sobotu 20. září za uctivé pozornosti obdivovatelů historie a věrných příznivců hradu Kostí představil svoji rozsáhlou zásluhou publikaci dlouholetý hloubavý badatel Karel Knop. Detailní zpracování nových poznatků o událostech a stavebním vývoji jednoho z nejzachovalejších hradů u nás vypsala a zdokumentoval autor do knihy s názvem HRAD KOST. Děkujeme mu za velkorysý dar, kterým obohatil fond naší i sobotecké knihovny.

Těší nás dělná spolupráce se soboteckou základní školou, kterou

školáci z Libošovicka navštěvují. Rovněž čtení dětem v jičínské mateřské škole v rámci celostátního projektu CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM.

Příjemná pohoda a srdečné ovzduší vládne v jídelně Domova pokojného stáří v Libošovicích u příležitosti pravidelného hlasitého předčítání. Na čtení se obě těšíme. Snažíme se vybírat příběhy radostné, pokud možno humorné. Vzpomínky na dobu dětství a mládí vyvolávalo čtení nestárnoucí Babičky Boženy Němcové. S potěšením jsme se s mnohými obyvateli DPS setkaly na návsi před obecním úřadem na akci s názvem Celé Česko zpívá koledy. Několik klientů se objevilo mezi diváky zdařilých divadelních představení LOSu, Libošovického ochotnického spolku. Vtipná komedie Udělejte mně to znovu má za sebou derniéru. Laskavým humorem potěšila diváky klasická pohádka Jana Drdy Dalskabáty hříšná věc. Zapomenutý čert Trepifajksl v podání Jiřího Pošepného, muzikanta, herce a citlivého režiséra, byl okouzlující. Náš upřímný obdiv patří i všem ostatním hercům. Dovolujeme si Vám návštěvu zdařilých libošovických divadelních představení doporučit. Těšit se můžeme na další premiéru. Zkoušky na nové představení jsou v plném proudu. Nadšeným hercům přejeme dobrou paměť a dost času k nastudování nových rolí. Všem přejeme hodně štěstí, zdraví a radosti z četby a příjemných setkání po celý rok 2015.

*Alena a Eva,
knihovnice z Libošovic*

www.knihovnalibosovice.webk.cz

*Jen srdcem
Josef Brož*

*Jen srdcem smíš se dotknout krásy
jak dotýká se včela něžně květů jabloní
a mít i oči, srdce dítěte.
Pak krása s ničím v světě nezadá si*



Beseda s autorem knihy Mlýny na Klenici Václavem Šolcem

LIBOŠOVICKÉ „NADROZMĚRNO“

Nejezdím často, ale jedu tam rád. Do kraje, kde se lidé nepřestali potkávat. Na Libošovicko, do pramenné oblasti Klenice.

A tentokrát byla důvodem cesty i Ona. Říčka, o které můžeme být ve-pří, zda je jménem podle Acer pseudoplatanus z Plakánku, nebo to je jinak. Kdosi kamsi kdysi napsal dokonce, že ani ten javor nemůže v těchto mělkých nadmořských výškách být! Není to pravda, protože právě pod tím klenem došlo příteli režiséru Ludvíkovi světlo pro záběr. U toho krásně šupinatého kmene! Pro mne to tak je a zůstane, protože se mi to hodí. A budu si i myslet, že jelci tlouští se jmenují „kleňata“ také po Klenici. Vídal jsem je pod zaklenutým (pozor, znovu slovní podoba) březenským mostem, když jsme jezdili k babičce.

Byl jsem dnes u křtu knížky v libošovické knihovně. A když jsem viděl znovu ten zájem, jen jsem čekal, jak se s tím pořadatelé vypořádají. Vypořádali se. Vešli jsme se všichni, i s Mlýny na Klenici! Ta dnešní sobotní sešlost byla milá. S přiděleným slovem jsem promluvil o Klenici. O sobě a o ní. A kdyby byl zbyl čas, mluvil bych o jejich motýlicích v barvách zakalené oceli. Jak jsem je našel po padesáti letech znovu na stejném místě pod železným mostem u bousovského nádraží. Byly tam svatbou a právě kladly vajíčka pod vodu. Půlstoletí, jako by vůbec nebylo!

Odbočím. Udržím myšlenku a brzy se vrátím.

Mosty. Všechny ty mosty, o těch kdyby chtěl někdo knížku taky vypravit! Kamenné s klenbou hned u pramene, tiché, vodě naslouchající. A pak ty hlučné, dole u soutoku. Nýtované, opracované podobně jako ty kamenné. I ony s vročením, z časů, kdy



se řemeslníci za dílo nemuseli stydět. To by byla kniha, téma nevidané! A že jich pod železniční dráhou je! Ona totiž se ta trať Klenice dotýká na obou místech, v kolébce i u hrobu.

Motýlice přikládám na fotce. Kdyby zbyl čas, mluvil bych o úhořích! O těch velkých, co už se chystají zas do moře. Z pod vantroků rohatského mlýna. I od mlýna Karáskových, z vířící tůně, kde táta zlomil v nočním záseku o lísku nad vodou svůj bambusák. Tam, vedle hřbitova, kde už s mámou leží.

Kdyby zbyl čas, mluvil bych o slavících. Tam to bylo! Tam jsem ho prvně uslyšel. Hvězdy se mrskaly v zákrutu náhonu pod listy šípatek a z šera ptačích zobů kloktal ten mistr. Odešel jsem nato od prutů k ornitologickým sítím a zůstal. I s Klenicí.

Když ji v 70. letech otrávil čpavkem a já doutřal oči nad tou hrů-

zou, „pověsila mi metál“ za odvalu. Dodnes si ten odznáček připínám, když k ní přicházím. Aby věděla, že si ceny vážím.

Je nás ještě pěkných pár, pár pěkných v jejím fanklubu. A Mlýny na Klenici od řepovského autora jsou dalším obrázkem do alba domoviny.

Vítejte, pane Šolci, vedle studánek v úbočích nalevo i vpravo, vítejte vedle vůně rdesna – hadího kořene z dětských luk mého mládí. Po boku pstruhů i candátů, prchlých za přelivu z Červenského rybníku dolů. Vedle rybaříků - ledňáčků i zlatých blatouchů, kosatců a orsejů. Vítejte u říčky soumravné i svítající. I temně noční, kdy teprve začíná žít! Vítejte i ostatní dnes sešli a sjetí, vítejte v její košaté rodině!

Pavel Kverek

KNIHOVNICE SKUŘINA

Skuřina je malá část obce Markvartice. Žije v ní jen několik málo desítek trvale přihlášených obyvatel. To jen na úvod pro ty, kteří o Skuřině nevědí více. Jako další informaci o této části ob-

ce Markvartice uvedu, že je i v této malé osadě provozována knihovnická činnost. Knihovnicí Místní knihovny ve Skuřině je neuvěřitelných čtyřicet let bez přerušení paní Libuše Strouhalová. Její obětavé

činnosti si váží hlavně ti, kteří si svůj život nedovedou představit bez společnosti knih a časopisů, místní čtenáři, knihovnice z ostatních knihoven a další kulturní pracovníci.

Paní Strouhalová byla za mimořádnou práci a dlouholetý přínos v oblasti knihovnických služeb navržena pracovníci z Oddělení regionálních funkcí Knihovny V. Čtvrťka v Jičíně za okres Jičín na ocenění Knihovník Královéhradeckého kraje za rok 2014. Dne 15. října 2014 se konalo u příležitosti předání čestného titulu Knihovník roku 2014 slavnostní setkání knihovníků s kulturním programem ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Byl

to pro nás nezapomenutelný večer. Sešli jsme se s dalšími čtyřmi zástupci oceněných neprofesionálních, tedy malých knihoven a ještě dvěma oceněnými knihovnicemi z profesionálních knihoven.

Velké poděkování patří také obětavým a ochotným jičínským knihovnicím, poněvadž bez jejich podpory, metodické pomoci, pravidelného dovozu knih a obměny knihovního fondu by naše dvě malé obecní

knihovny v Markvarticích a ve Skuříně už pravděpodobně dávno zanikly. Dalším nepostradatelným článkem každé knihovny jsou čtenáři. Přejeme si, abyste stále do knihoven nacházeli cestu.

Těšíme se na viděnou v knihovnách.

*Romana Tomášů,
Místní knihovna Markvartice*

KULTURNÍ TRADICE

P. DAMIÁN ŠIMŮNEK

Narodil se 19. února 1810 v malé krkonošské obci Haratice. O jeho mládí mnoho nevíme, dokonce není známo, kde dokončil gymnaziální studia. 1. – 3. ročník gymnázia (1821-1824) absolvoval v Jičíně (studovali s ním vlastenecký hrabě Vojtěch Deym, budoucí právník a příležitostný básník Matěj Havelka, budoucí náboženský spisovatel a mladějovský farář Václav Verunáč aj.). Po ukončení středoškolských studií vystudoval seminář v Lito-měřicích a byl roku 1833 vysvěcen na kněze. Jako kaplan působil tři roky v Dolním Bousově a v letech 1836-1864 v Sobotce. Pak teprve získal faru v jiho-českém Choustníku na panství hraběte Netolického, kde působil v letech 1865-1889. Na penzi se vrátil na faru do Dolního Bousova. Za svého působení v Sobotce proslul jako výborný učitel a vlastenec. Vyprávěl dětem o českých dějinách, půjčoval české knihy, r. 1848 byl polním kurátem národní gardy, čímž její prestiž náramně stoupla. Pak vedl Divadelní jednotu, Občanskou besedu a v r. 1850 byl jmenován čestným občanem. Měl i technické znalosti, takže pomáhal hodináři Janu Prokešovi v jeho výpočtech modelu orloje i dalších složitých časoměrů. Psal verše a drobné zprávy do českých novin (Květy, Boleslavan). J. L. Turnovský vzpomíná, jak Šimůnek šířil spisy Karla Havlíčka Borovského a půjčoval české knihy a časopisy. Šířil i

hospodářský pokrok, včelařil, roku 1863 byl jednatelem soboteckého odboru Hospodářského spolku kraje boleslavského. Hynek Pelc zase připomíná, jak byl staříčský kněz šťastný, když viděl, ko-

Občanská beseda při jeho odchodu ze Sobotky. V Choustníku mu požár fary 18. října 1874 zničil celou knihovnu. Za celoživotní práci získal Zlatý záslužný kříž s korunou. Zemřel 9. srpna 1895 a



Foto: Jaromír Kuchař z knihy Sobotecko minulého století

lik jeho žáků zastávalo významné pozice v českém veřejném životě. Jindřich Šolc si zaveršoval na slavnostním večeru na Šimůnkovu počest, který uspořádala

odpočívá na hřbitově v Dolním Bousově.

Karol Bílek

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Olga Bičišťová: Vlastivěda Sobotcka a okolí. Sobotka 2014, 200 s. O této obsahem i výtvarným doprovodem krásné knize píše v tomto čísle ZŠS ing. Josef Jindra, Mgr. Jana Knapová a Radek Štaff. Ke vši chvále dodáváme, že je to nejen učebnice pro žáky ze sobotecké školy, ale že podle ní se mohou připravit na vyučování hlavně jejich učitelé. Splnil se tak sen prof. Jaroslava Mencla a hlavně ředitelky Gabriely Mačenkové o regionální vlastivědě, který Mencl mohl jen částečně realizovat ve své učebnici *Můj domov* a který Mačenková dovedla do podoby rukopisné příručky, kterou dávala prostudovat začínajícím soboteckým učitelům. Olze Bičišťové patří za několikaletou práci a její bá-

ječný výsledek poděkování všech, kdo mají Sobotcko rádi.

Boleslavica '14. Vlastivědný sborník Mladoboleslavska. (Muzeum Mladoboleslavska a Státní okresní archiv Mladá Boleslav 2014, 304 s.). Již posedmé dostali čtenáři do rukou hodnotný sborník, který po obnovení r. 2012 vychází pravidelně každoročně. Svou úroveň se řadí mezi nejlepší v Čechách. Věnuje se archeologii, starším i novějším dějinám, památkám i přírodě celého regionu, své místo zde mají recenze a zprávy o nových knihách, výroční zprávy o činnosti paměťových organizací okresu, nechybí ani zásadní bibliografie historicko vlastivědné produkce Mladoboleslavska za rok 2013. Publikují zde zástupci všech generací

od mladičké Lenky Procházkové po zasloužilé seniory. Největší zásluhy o úroveň sborníku a jeho včasné vycházení mají jeho redaktoři Jiří Filip a Jan Juřena.

Pavel Sedláček – Jana Kopalová: Almanach 130 let SDH Obruby (Obruby 2013, 24 s.). Pěkná hromádka brožurek o dějinách hasičských sborů na Sobotce (Sobotka, Dolní Bousov, Horní Bousov, Libošovice, Řitonice, Újezd pod Troskami, Markvartice) se rozrostla o Obruby. Hezky graficky řešená publikace s množstvím barevných i černobílých fotografií dělá obci i hasičskému sboru čest.

Karol Bílek

KULTURNÍ KALENDÁŘ SOBOTECKA LEDEN – ÚNOR 2015

Deset kulatých výročí nezapomenutelných osobností

- 24. 2. 1740 se narodil písmák a sobotecký radní **Raymund Šolc**.
- 6. 1. 1840 se narodil propagátor letectví, kupec **František Šachmajer**.
- 3. 2. 1840 se narodil právník, dvorní rada **Václav Boček** z Oseka.
- 19. 1. 1850 zemřel národní buditel, děkan **František Matějovič Vetešník**.
- 9. 2. 1890 se narodil **ing. arch. Josef Tkalců**, znalec lidové architektury.
- 22. 1. 1920 zemřel ředitel **Antonín Vojtěch Sakař**, historik Sobotky.
- 16. 1. 1925 se narodil známý umělec, akad. sochař **Václav Hlavatý**.
- 23. 2. 1925 se narodil **prof. Stanislav Balcar**, kulturní pracovník kraje.
- 16. 2. 1955 zemřel ředitel školy a spolkový činovník **Josef Boudyš**.
- 10. 1. 1995 zemřel akad. malíř **Zdeněk Mlčoch**, velký přítel Sobotky.

Kulatá výročí zapomínaných osobností

- 2. 1. 1895 se narodil učitel **Gustav Baumhaier**, propagátor turistiky na Sobotce.
- 16. 1. 1920 se narodil předseda MNV a kulturní pracovník **Antonín Volf**.
- 19. 2. 1920 se narodil výborný divadelní ochotník a muzikant **Josef Vogner**.
- 28. 1. 1940 zemřel v Mělníku dentista **Antonín Šolc**, věrný sobotecký rodák.
- 25. 1. 1945 zemřel truhlář **Jan Sedmidubský**, autor zajímavých vzpomínek.
- 2. 1. 1955 zemřel akad. sochař **Rudolf Březa**, jehož sochy zdobí spořitelnu.
- 31. 1. 1965 zemřela **Fanyňka Elebrantová**. Pamatujete? Vylepovala plakáty, uváděla v kině.
- 2. 1. 1980 zemřel stavební technik **Přemysl Bureš**, duše techniky soboteckého divadla.
- 7. 2. 1990 zemřel **Josef Flodрман**, delegát vysočanského sjezdu KSČ, který neznal.
- 21. 2. 1995 zemřel **Ladislav Škrdlík**, vynikající sobotecký amatérský houslista.

Blahopřejeme

- 18. 1. 1940 se narodil kulturní pracovník **prof. Bohumír Procházka**, zvaný Prochor
- 6. 1. 1945 se narodil básník a pedagogický pracovník **Jiří Najmon**
- 25. 2. 1955 se narodil sobotecký učitel **Zdeněk Turek**
- 15. 1. 1970 se narodila pěstitelka růží **Michaela Pelcová**
- 6. 1. 1975 se narodila pěvkyně **Veronika Vildmanová**

V PRVNÍCH MĚSÍCÍCH LETOŠNÍHO ROKU

si můžeme připomenout, že se 9. ledna 1890 narodil Karel Čapek, přítel Šrámkův a obdivovatel jeho díla. V roce 1925 navštívil v létě Šrámk v Sobotce a napsal pak svůj fejeton Kousek země, otištěný 1. srpna 1925 v Lidových novinách. O další návštěvě (záčátkem září 1931) psal Šrámek ženě: „Přijel autem z Prahy se sestrou Helenou a jejím druhým manželem dr. Palivcem ... Pobyl tu přes noc, a jak asi temperatura našeho čtyřlístku stoupala, uvědomíš si plně z toho, že si od té noci s Karlem Čapkem tykám a tykám si také s Helenkou i s Palivcem.“ Dr. Josef Palivec, básník a diplomat, zemřel 30. ledna 1975.

Dne 28. ledna 1985 zemřel PhDr. František Bařha, Šrámkův bibliograf, 10. února 1975 zemřela spisovatelka Leontina Mašínová, s níž jsme

nedlouho před jejím úmrtím o Šrámkově Sobotce besedovali. PhDr. Helena Knapová, která nás před pár lety provázela (nejen) Hrabalovým Kerskem, se narodila 5. února 1935. Můžeme si tu také připomenout, že 6. února 1920 zemřela Theodora Němcová, dcera Boženy Němcové, která prožila podstatnou část života jako učitelka v Jičíně.

Z tvůrců rolí ve Šrámkových hrách v Národním divadle připomeňme Terezii Brzkovou (nar. 11. ledna 1875), která hrála slečnu Růženu v nastudování Léta v roce 1916. Dne 20. února 1885 se narodila herečka Zdeňka Baldová, která ztvárnila paní Hlubinovou ve filmu Měsíc nad řekou. Slávku Hlubinovou hrála v nastudování roku 1937 Božena Půlpánová (nar. 31. března 1900), v nastudování roku 1976

Jana Březinová (18. března 1940 – 20. května 2000). Už si asi těžko kdo vzpomene, že i „dobrý český herec“ Jaroslav Vojta hrál v době svého hereckého mládí v nastudování Léta roku 1926 faráře Horu a v Měsíci nad řekou (1937) Jana Roškota. Zemřel před 45 lety 20. dubna 1970.

Ale sluší se připomenout i dvě „domorodá“ jména spjatá se Šrámkovou Sobotkou. Na 23. únor připadají nedožití 90. narozeniny prof. Stanislava Balcara, zaslužilého soboteckého kulturního pracovníka, a 18. března uplyne čtvrt století od úmrtí „starostenky“, zakladatelky EXODu Drahoříry Bílkové-Kyzivátové. Ta je nesmazatelně zapsána i v srdcích těch, kdo se účastnili prvních desítek Šrámkových Sobotek.

Aleš Fetters

ROZMARY POČASÍ – ROK 1926

V sobotu 24. ledna praskala libošovická knihovna ve švech. Důvodem bylo představení nové knihy „Mlýny na Klenici“ od Václava Šolce. Zájem o ní je tak veliký, že po dvou měsících od vydání už je celý náklad vyprodán. Knihu uváděl sám autor, ale i mnozí z posluchačů přispěli svou „troškou do mlýna“. Následující vydání bude ještě podrobnější a preciznější. Mě zaujalo povídání o povodních z roku 1926, kdy se vlivem silných dešťů naplnil rybník Obora, protrhla se hráze a voda vzala vše, co jí stálo v cestě. Zničila pilu, odnesla hromady nařezaného dřeva i kulatinu. Louky zaplavilo bahno. K této události připojil Tomáš Grindl poznámku o tom, že i další rybníky v okolí Dolního Bousova byly poškozeny a zaplavily okolí. Zalistovala jsem veseckou kronikou v naději, že pan Taneček jistě k této události něco zaznamenal. Zjistila jsem, že protržení hráze a povodně byl jen vrchol rozměrů počasí, které panovalo v roce 1926.

Pan Taneček nám píše. Rok 1926 začal deštivým počasím, přišlo

denně až do 12. ledna a pak do 25. byly silné mrazy. V únoru přišla obleva a v polovině měsíce byly již pěšinky jako z jara. Začátek března byl velice krásný, myslili jsme, že vyjedeme do polí, když se šestého ochladilo a začal padat sníh. V noci z devátého na desátého se přihnala veliká větrná bouře, nenadělala však tolik škod jako minulého roku v srpnu, kdy v obecním lese vyvrátila, zpřelámala a rozkroutila 80 silných stromů, na Kosti strhla několik střech a u Šlejferny skoro všechny topoly ležely přes silnici. Pak udeřily holomrazy, až po 25. březnu se otepilo a 29. poprvé vyjeli rolníci do polí. Do 4. dubna bylo skoro vše zase-to. Osmého byla velká bouřka s deštěm, pak pěkné počasí do 19. Opět bouřka a déšť, 25. a 26. znovu silný vítr, co vyvracel v lesích stromy. Třetího května začalo pršet, citelně se ochladilo a pak už bylo počasí vlhké a studené. O nepřívěcké pouti 9. května sněžilo, do rána byl mráz. Přímrázky vydržely ještě dva dny. Postupně se oteplovalo a 13. přišla bouřka a padaly

kroupy, bohudík jen malou chvíli, a vydatně namoklo. Přšlo dva dny, šestnáctého opět silný víchř a osmnáctého veliký lijavec. Pak už přšlo denně. 22. byla zem tak rozmočená, že to škodilo obilí i řepě. V noci 31. května na 1. červen snesla se nad naší krajinou veliká bouře provázená průtrží mračen, která se skoro rovnala bouři z roku 1903. Mnoho luk voda zatopila, cestu z Póráně ztrhala a rozerval. Na Obci měla paní Drázká posekanou trávu na sušení, kterou voda všechnu odnesla. V Plakánku šla voda v šířce celého údolí. Při této bouři uhodil blesk v Libošovicích do nově postavené stodoly p. Rulce, ale jelikož v ní nebyla sláma, tak nezapálil. Celkem řečeno květen byl vlhký, studený, pro řepu a trávy na lukách velice nepříjemný. Červen začal deštivým počasím, čtvrtého bylo slušně. Pátého o páté hodině ranní začalo pršet, až z toho byla průtrž mračen a povodeň, jakou v naší klidné víšce nepamatujeme. V č. 17 pan Oplť musel vyvést dobytek a prasata z chléva. Most rybníčka nemohl pojmout tu

spoustu vody, takže šla přes hráz k Opltovům na dvorek a do chlěva. Voda byla zároveň s prahem do světnice. Voda, která šla z Dubec, se nevešla do svodnice pod Šimůnkovým polem. Vytila se na pole p. Havlíka č. 10 a tekla přes pole, podobajíc se řece. Na Obci u vodopádu most nestačil, voda šla po celé šířce přes hráz. Strhla cestu do lomu a řítila se celým údolím. Po původní cestě nezůstalo ani památky. Ještě hůř bylo na potocích větších. Na pile v Oboře se protrhla hráz, prkna, klády a celou zásobu dřeva odnesla bůhvíkam. U Dolního Bousova se též jeden rybník protrhl a silnice mezi Bousovem a bousovským hřbitovem v šířce 17 metrů prorvána do hloubky 7 metrů byla. Za hřbitovem voda strhla most na trati do Mladé Boleslavi. Louky pod Osekem byly celé zaplaveny, rovněž od Obory ke Střehomi, Šlejferně a dál k Bousovu byla všechna luka pod vodou, tráva na nich zanešena hlínou a na mnohých místech úplně zničena. Nejvíce poškozená byla v Plácku. Tam nebylo po trávě ani památky. Jen samé bláto a spousta nanesených kamenů a písku. Až do 13. června pršelo denně. Na bramborách a řepách se vůbec nedalo pracovat. Byly tak zarostlé a od vody umučené, že dosud pamětníka něčeho podobného nebylo. Pro krmení jsme na mnoha místech na pole vjet nemohli, museli jsme ho na nosítkách vynášet. Slatiny vyrazily na cestách a polích jako z jara. 13. června navečer se zatáhlo, přišla bouřka s velkým lijavcem a opět byla povodeň. Od toho dne pršelo denně. Dva dny bylo pouze zataženo a 22. opět bouřka a déšť. Když bylo půl dne bez deště, byl to zázrak. Za celý měsíc jestli byly čtyři slunečné dny, více nic, samý déšť. Červenec začal celodenními dešti. Čtvrtého byl parný den, ale večer pršelo, pátého rovněž, ale počasí vydrželo jen do tří hodin odpoledne a pak se přihnala bouřka s deštěm. Na den 10. července tj. na Sedm bratrů odpoledne pršelo, z toho se soudilo, že bude opět deštivo a také bylo. Tři dny bylo krásně, ale 15. se zatáhlo a

přihnala se strašná bouře od východu, pro nás od této strany vždy nebezpečná. Blesk udeřil nejdříve do břízy u stodoly u Tanečků č. 3 a potom přímo do stodoly u Tanečků č. 8, kterou zapálil. Ta při prudkém větru během jedné hodiny shořela. Nejbliže stojící chlěvy a maštel p. J. Brixího byly zachráněny, tomu pomohlo, že střechy nebyly doškové a uvnitř uskladněné seno stříkali hasiči pomocí berlové stříkačky. K požáru se dostavili hasiči z Oseka, kteří přijeli první, pak z Nepřívěce, Podkosti, Libošovic, ze Sobotky s parní stříkačkou, z Rytířovy Lhoty a Spyšové. Veliké štěstí bylo, že po vypuknutí požáru se spustil veliký lijavec, který okolní doškové střechy důkladně pokropil, nežli se dostavily hasičské sbory. Nebýt toho, tak by při tak silném větru lehlo půl vsi popelem. Během bouřky se východní vítr změnil na jižní, foukal na ves a oheň velice ohrožoval č. 9 a domovní stavení č. 8. Od toho dne bylo počasí neklidné. Hned druhého dne se přihnala bouře od západu, hrom bil do země. Z 19. na 20. opět veliká noční bouře s hromobitím. Deštivo bylo až do 24., kdy začaly žně. Další dny byly nestálé a poslední tři dny měsíce opět lilo jako z konve, že se na pole nedalo vjet. Za celé dva měsíce se nedalo k Porání jet vůbec, cesta, jak jsem dříve psal, byla povodní z 5. června stržena a tvořily se v ní slatiny. Bylo nutné ji dát odvodnit, pracovali na tom bratři Hofmanovi z Kdanic. Vzdor k tomu, že se odvodnila a odteklo z ní mnoho hektolitrů vody, nebyla 31. července ještě sjízdná. Následkem červencových bouří rozhodli se zdejší občané zabezpečit své stavby hromosvody. Jednalo se o Brixího Jana z č. 12, Šimůnka Jaroslava z č. 15, Havlíka Josefa z č. 11, Macouna Františka z č. 1, Brixího Jaroslava z č. 7, Tanečka Josefa z č. 3, Havlíka Františka z č. 19 a č. 10, Macouna Josefa z č. 9 a Tanečka Františka z č. 8 na nově postavené stodole. Srpen začal opět deštivým počasím, pak bylo proměnlivo, téměř každý druhý den vydatně pršelo. Teprve od 22. do konce srpna bylo

hezky. Září bylo krásné, slunečné až do 23., pak opět přeháňky. Říjen přinesl opět déšť, 13. veliký lijavec s kroupami, od 16. se velice ochladilo a bylo deštivo až do 31. Listopad se snažil vynahradit nepřízeň pěkným počasím až do 25., kdy začalo pršet a pršelo až do konce měsíce. Pršelo i v prosinci, první sníh padal 16. Na svátky uhodily silné mrazy. Po nich nastalo oteplení a sníh roztál. Celkem řečeno, tento rok byl velice špatný na všechno. Když pozorujete počasí od května do srpna, dovedete si udělat úsudek, jaké to asi mohlo být sklízení. Řepa se neurodila, mokro ji zničilo. V naší obci byl průměr 30 q po korci. Brambory se také neurodily, průměrně bylo 10 – 12 q po korci. U Bernardů neměli žádné, v č. 16 měli korec brambor a sklídili 7 košíků. Obilí sypalo oproti normálním létům polovic. Ceny obilí byly následující: pšenice 220, žito 200, ječmen 160, oves 130, brambory 80, jetelové semínko 1800 – 2300 Kč za q. Semínka však bylo velice málo. Hovězí dobytek byl laciný, 3 – 6 Kč a prasata 9 – 10 Kč za kg živé váhy. Tohoto roku byla všechna hospodářství ve ztrátě, každý sedlák musel vložit do hospodaření 5 – 7 tisíc Kč. Kdo je neměl, musel si je vypůjčit. Daně však tohoto roku byly nesnesitelné. Ačkoli jsme pohromu ohlásili, berní úřady se k odepsání neměly. Byli jsme voláni na Berní správu do Jičina, každý jsme ještě při tom 20 Kč utratil a byl nám odepsán pakatel. Brixímu č. 12 150 Kč, Tanečkovi č. 16 50 Kč, Tanečkovi č. 3 190 Kč. Na dani z příjmu nám Berní správa desetinasobně připočítala, co nám na dani pozemkové odepsala.

Tolik z vesecké kroniky o počasí z roku 1926.

Byl to skutečně velice špatný rok, vzpomeňte si na něj, až budete naříkat nad špatným počasím. Opravdu může být ještě hůř.

Milí čtenáři na další setkání s Vámi se těší

Marie Šimůnková,
kronikářka z Vesce u Sobotky

ZA ALENKOU RYŠANOVOU

Ne, nenatrháš z nebe hvězd.

Pravidelně, každoročně, více než padesát let přijížděla Alenka Ryšanová na Šrámkovu Sobotku. Každoročně se nemohla dočkat. A vždy se těšila na všechny ty sobotecké hvězdy. Na ty krásné na sobotecké noční obloze, takové, jaké v Praze nemohla nikdy uvidět. A pak na ty hvězdy pozemské, na všechny své přátele a kamarády, se kterými ji za ta dlouhá léta pojilo krásné a opravdové přátelství. Ti všichni byli pro ni jednou velkou rodinou, pozemskou hvězdou, byla vždy mezi svými.

A přece věř, že natrháš.

Bezmezně milovala poezii a hluboce věřila v její kouzelnou moc. Učarovala jí poezie Fráni Šrámka, okouzlena byla jeho Stříbrným větrem, Měsícem nad řekou. Chovala obdiv ke všem hvězdám literárního, výtvarného i hudebního umění, se kterými se za ta léta v Sobotce setkala a mohla setkávat. Bezmezně obdivovala interpretační umění paní Julie Charvátové. To byly

pro ni plody z té nejkrásnější zahrady, pro které každoročně do Sobotky přijížděla. To byl pramen, z něhož čerpala, to byla energie pro její těžký osobní život, to byla inspirace pro její vlastní interpretační a organizační činnost ve prospěch poezie.

Ať cesty nikam nevedou... snad není cest, jen lidé jdou...



A za to půlstoletí bylo těch soboteckých cest a cest po Českém ráji opravdu bezpočet. A všechny vedly za krásou kraje a za jeho poezií. Humprecht, Libošovice, Plakánek, Roubenka, Pleskoty, další a další, cesty krátké i dlouhé, ty všechnyby mohly vyprávět...

...a jedna z hvězd je vždycky tvou...

Tou její hvězdou se stala Sobotka, tu vyhlížela a z ní jí zaznívala, rok co rok, ta nejkrásnější a nejsilnější odpověď.

...až přestaneš se ptát...

Milá Alenko, a tak až se letos v létě opět sejdem, my, kteří jsme se měli a máme se nadále rádi a necháme se opět okouzlit poezií a přírodou krásné milované Sobotky a jejího okolí, vzpomeneme na všechny naše společné cesty. A i když už nepůjdeš s námi, nebudeme se ptát, protože víme, že Ty budeš s námi.

Jaroslav Novák

Alena Ryšanová † 17. 11. 2014

VZPOMÍNÁME

Vážení,

hluboce nás všechny ranila zpráva o odchodu paní Lydie Pfeiferové, Lidušky, jak jsme jí říkali. Naposledy jsme se s ní rozloučili a poděkovali jí za její lásku a obětavost, za život jaký byl.

Zůstávají nám vzpomínky na všechny krásné chvíle s ní strávené. Vzpomínky na skromnou, milou, srdečnou, upřímnou, laskavou a chápající

ci ženu, která se dokázala radovat i z těch nejprostších a nejušednějších věcí, která milovala své městečko a celý náš kraj, která nezištně pomáhala všem, kteří její pomoc potřebovali. Navždy bude patřit mezi ty, na které se v Sobotce nezapomíná. Nezapomene se na její divčí účinkování v Recitačním studiu Šrámkova domu, na její ochotu a pracovitost v soboteckých obchodech a zejména ve Šrámkově

knihkupectví, na její přínos festivalu Šrámkova Sobotka. Bude nám chybět její vlídný úsměv v ulicích našeho městečka.

Hluboce zašum, stromová harfo....

Kéž se Ti, Liduško, zde pod Humprechtem bude zdát krásný sen...
Čest Tvé památce.

Olga Bičíštová

a redakční rada Zpravodaje

VZPOMÍNKA NA SOBOTECKÉHO RODÁKA STANISLAVA RULCE

Od roku 1945 jezdil s pohřebním vozem taženým koňmi. Pohřební vozy byly majetkem pana

Patříčného a pana Kalvacha. Pan Patříčný měl svoje dva vozy, skleňák a bez skel. Skleňák měl bezvadné

pérování. Když ho koně rozjeli, péroval lépe než první favorit. Skleňák vážil 14 q, obyčejný vůz jen 8 q. V zimě do



foto: z rodinného alba

kopců koně dostali zabrat, hlavně na sněhu. Byl to kopec Pelánek, Kost, Stéblovice, Šalanda, Spyšová. Za tu dobu ježdění s funebrem (jak se dříve říkalo) prošlo v zápřeží mnoho koní. Všechny se naučili chodit pomalu, zvládnout hlasitou hudbu – buben, činely... . Někdy to dalo dost práce je ovládnout. Na pohřeb se muselo jet pokaždé na smlouvanou hodinu a za každého počasí. Za sluníčka, deště, hromobití i náledí. Při náledí se musely na podkovy dávat ostré šrouby. Žně v plném proudu a také se stalo, že byl v

týdnu 3 x pohřeb. Pan Rulc choval klisny a ty odchovávaly hříbata. V některém případě musel mladý kůň na pohřeb, starší klisna zůstala doma a obilí nebo seno se svázelo jednou klisnou. Celou cestu vždy seděl na kozlíku, za parného sluníčka, za deště, povodně, mrazu i sněhu. Pamatuji, že u Lavické křižovatky šli koně po kolena vodou. Proti dešti musely být s sebou pláštěnky a koňům teplé nepromokavé deky dle počasí. Podle místa, kam se jelo na pohřeb, se sedělo na kozlíku různě dlouho. V Sobotce dvě hodiny,

ale do Židovic trvala cesta tam a zpět jedenáct hodin. Na Sobotecku není jedna vesnice, kde se koňmi nebylo na pohřebu. Vzdálenější místa byly Židovice, Chroustov za Kopidlnem, Libáň, Staré Hrady, Střevač, Bystřice, Batín, Vlčí Pole, Dolní Bousov, Skyšice, Řitovnice, Domousnice, Rabakov, Hejkovnice, Ledce, Březno, Židněves, Dlouhá Lhota, Čížovky, Obrubce, Všeborsko, Obruby, Přepeře, Kamenice, Ktová, Hrdoňovice, Železnice, Libuň. Pro dobré jméno a ocenění stále udržoval koně v dobré kondici a dobře spárované, čisté, a udržoval i postroje v pořádku. Po celou tu dobu to byli koně vrané. Pan Rulc měl několik klisen, které dokázaly, že je odpřáhl u hřbitova a šly za rakví ke hrobu při písni „ Už mě koně vyvádějí“. Odvezl hodně hospodářů. Při vynášení rakve koně i kočí museli být v pozoru, nesměli se ani hnout. Též se jezdilo na svatby, po roce 1965 přišly do módy kočáry a různé soutěže, ale to až příště.

10. února 2015 uplynulo 10 let od chvíle, kdy nás pan Stanislav Rulc opustil.

S láskou vzpomíná manželka, synové, dcera a vnoučata.

Děkujeme všem, kdo vzpomenu s námi.

Hana Rulcová

ŠKOLNÍ STŘÍPKY

VÝSADBA „STROMU SVOBODY“

Jak jsme oslavili 25. výročí Sametové revoluce a připomněli si 17. listopad 1939? Vysazením Stromu svobody před Domem s pečovatelskou službou v Sobotce. Dne 12. listopadu 2014 jsme se sešli my žáci, naši učitelé a široká veřejnost, abychom na počest těchto událostí vysadili náš národní strom. Úvodní slovo pronesl pan starosta Lubor Jenček a naše paní ředitelka. Ve svém projevu připomněli nejen události 17. listopadu 1989, ale i



17. listopadu 1939. Samotného zasažení se ujali moji spolužáci z osmého ročníku. Pro zpestření odpoledne si děti z prvního stupně připravily tematickou písničku. Na závěr programu jsme si poslechli úryvky ze školních kronik. Tato akce byla velmi vydařená.

Štěpánka Kubištová, 8. A

ŠKOLNÍ VÁNOČNÍ JARMARK

V pondělí 15. prosince 2014 odpoledne bylo na soboteckém náměstí nezvykle rušno. Vrcholily zde přípravy školního vánočního jarmarku. Stoly ve stáncích se velmi rychle zaplňovaly rozmanitými vánočními výrobky. Byla to vánoční přáníčka, různé vánoční dekorace, sladkosti, keramika, svícínky, věnečky a mnohé další.

Školní jarmark byl zahájen ve 14 hodin několika vánočními písněmi v podání školního vánočního sborečku. Poté byl zahájen prodej žákovských výrobků.

Celý výtěžek z této akce se škola rozhodla věnovat na charitativní



pomoc malé holčičce Kačence na pooperační rehabilitaci.

Celkem bylo vybráno a na účet malé Kačence odesláno 22 014 korun.

Velmi nás potěšila velká návštěvnost i zájem veřejnosti. Poděkování patří všem, kteří přišli a na akci podpořili.

Přejeme tímto Káčence brzké uzdravení a šťastný nový rok 2015.

Mgr. Alena Slavíková

EDUKATIVNÍ KONCERT FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ LEOŠ JANÁČEK - SEZNAMTE SE!

V loňském roce zažíval hudební svět mnohá významná výročí. Jedním z nich bylo sto šedesát let od narození hudebního skladatele, pedagoga, teoretika, folkloristy, spisovatele, sbormistra a dirigenta Leoše Janáčka, který bezesporu patří k nejvýznamnějším tvůrčím osobnostem 20. století. Ač se narodil již v roce 1854 a generálně se tak řadí k Antonínu Dvořákovi či Zdeňku Fibichovi, jeho dílo patří k tomu nejprogresivnějšímu a nejosobitějšímu, co hudba 20. století přinesla.

Proto jsme velice rádi přijali nabídku jet do Hradce Králové na edukativní koncert prezentující dílo tohoto hudebního veličana, který připravila Filharmonie Hradec Králové. Je těžké uvěřit, že skladatel známý po celém světě je pro české publikum v podstatě velkou neznámou. Naším průvodcem po Janáčkově díle se stal americký dirigent Paul Mauffrey, který se česky naučil díky libretům Janáčkových oper. Svou roztomile lánou češtinou komentoval např. Lašské tan-

ce, Tarase Bulbu či Glagolskou mši. Také jsme měli štěstí vidět dirigenta práci s tak obrovským tělesem, i dokonce slyšet dirigenta zpívat úvodní námět! Koncert byl opravdu nádherný. Už teď se těšíme na lednové vystoupení Andrey Kalivodové, která nám provede světovými muzikály.

Mgr. Pavla Kozáková

VÝSLEDKY CELOSTÁTNÍHO KOLA SOUTĚŽE ŠKOLNÍ ČASOPIS ROKU 2014 SOBOTECKÝ ŠKOLÁK JE 5. NEJLEPŠÍ V REPUBLICCE!

Obrovského úspěchu dosáhla redakce našeho školního časopisu — Soboteckého školáka. Po druhém místě v krajském kole soutěže "Školní časopis roku 2014", o kterém jsme vás

již informovali, náš časopis uspěl i v celorepublikovém měřítku!

1. prosince 2014 proběhlo na Střední škole polytechnické v Brně - Štýřických finále této soutěže a náš časopis se v

konkurenci 189 časopisů rozdělených do pěti kategorií umístil na celkovém 5. místě. Časopis Úl, který nás v krajském kole připravil o vítězství, skončil tentokrát až za námi, a sice na 14. místě.



Časopisy však byly hodnoceny ještě ve speciálních kategoriích: titulní strana, obsah, grafika a cena poroty. A i v těchto doplňkových soutěžích jsme se dokázali prosadit, když jsme získali 2. místo za titulní stranu časopisu. Velkou zásluhu na tom má členka naší redakce Gabriela Veigertová, která každé číslo našeho časopisu obohacuje

originálním obrázkem na obálce časopisu. Slavnostního vyhlášení konečných výsledků jsme se vzhledem k velmi vzdálenému místu konání akce aktivně nezúčastnili. Získaná ocenění nám však udělala ohromnou radost.

Do soutěže byla na jaře tohoto roku zaslána dvě čísla Soboteckého školáka vydaná ve školním roce

2013/2014. Získaná ocenění jsou tedy úspěchem loňské redakce Soboteckého školáka. Ta pracovala v tomto složení:

Šéfredaktor: **Radek Štaff**

Redaktoři: **Adéla Kuželová, Ondřej Plocek, Marek Ječný, Štěpánka Kubišťová, Anastázie Marie Procházková, Miroslav Šaral, Dominika Rejřfová, Kamila Šourková, Gabriela Veigertová, Vít Černý, Eliška Hegrová, Nikola Löřincová, Iveta Račková a Jiří Resl.**

Věřím, že tento úspěch bude pro naše redaktory dostatečnou motivací k tomu, aby se pokusili udržet náš časopis na této úrovni.

Kompletní přehled výsledků soutěže „Školní časopis roku 2014“ naleznete na našich internetových stránkách

www.zssobotka.cz/inpage/skolni-casopis/

Radek Štaff

OKRESNÍ KOLO PŘEBORU ŠKOL V ŠACHU

V pondělí 8. prosince 2014 uspořádal TJ Sokol Hořice okresní kolo Přeboru škol v šachu za účasti zhruba padesátky mladých šachistů a šachistek. Naše škola vyslala pod vedením pana Lubomíra Martínka dvě družstva. Mladší žáky reprezentovali Matěj Matyáš, Josef Blažej, Pavel Oliver Ersten, Marek Patka a Lucie Havlíková. Jasným favoritem této kategorie byli hráči z Lázní Běláhoř, ale o druhé postupové místo do krajského kola se bojovalo až do poslední partie. Nakonec se z postupu radovali žáci ZŠ Kopidlno. Družstvo starších žáků reprezentovali Petr Pipek, Petr Čerych, Jan Hlavatý a Jan Jirků. Této kategorii se zúčastnilo

celkem sedm družstev, a tak byl boj o dvě postupové příčky opravdu velmi náročný. Přesto se našim chlapcům dlouho dařilo a v průběžném pořadí se drželi na prvním místě. V posledních partiích však přišlo několik proher, které kluky připravily nejen o prvenství v turnaji, ale nakonec i o postup. Přehled konečných výsledků:

Kategorie mladších žáků – 1. stupeň

- 1. ZŠ K. V. Raise L. Běláhoř** (Sucharda 4, Kraus 4, Šádek 4, Máslo 2, Kráčmar 2)
- 2. ZŠ a MŠ Kopidlno** (Klacek 0, Navrátil 3, Přenosilová 0, Machačů 1, Koutník 3)
- 3. ZŠ Sobotka** (Matyáš 3, Blažej 0, Ersten 2, Patka 0, Havlíková 0)

Kategorie starších žáků – 2. stupeň

- 1. Lepařovo gymnázium Jičín** (Kabelka 6, Sucharda 6, Plíšek 4, Maťátko 3,5)
- 2. ZŠ Husova Jičín** (Lajbl 4,5, Rýdl 5, Doskočil 2, Jílek 6)
- 3. ZŠ Sobotka** (Pipek 4, Čerych 4, Hlavatý 4,5, Jirků 5)
- 4. ZŠ a MŠ Kopidlno** (Kulhánek 2, Fejfar 3, Masák 4, Borůvka 2)
- 5. ZŠ K. V. Raise L. Běláhoř** (Kraus 0, Vajdl 2, Král 3, Bičičtš 1, Sehnal 1)
- 6. ZŠ Železnická Jičín** (Kabelka 3,5, Sajdl 0, Hykš 3,5)
- 7. ZŠ Komenského Nová Paka** (Samler 1, Hrdý 1, Skákalík 0, Sedláček 2,5)

PROJEKT „ZÁLOŽKA DO KNIHY SPOJUJE ŠKOLY“

Žáci naší školy se v letošním roce poprvé zapojili do mezinárodního česko-slovenského projektu. Úkolem bylo vytvořit záložky do knihy a ná-

sledně je zaslat do přidělené školy na Slovensku.

Pro naši školu byla vybrána Základní škola ve Dvorech nad Žitavou.

Výtvarně tvořili žáci 1. – 7. tříd, aktivně se zapojila i obě oddělení školní družiny. Celkem bylo vyrobeno 230 kusů záložek.

Výtvarné ztvárnění jednotlivých prací bylo vsuktu rozmanité. Žáci si volili nejen podobu a rozměr záložky, ale i výtvarnou techniku. Děti tvořily s chutí, nutno ocenit nápaditost, pečlivost i originalitu jednotlivých žákovských výtvorů.

V posledním říjnovém týdnu jsme záložky odeslali s přátelskými pozdravy z České republiky do uvedené školy na Slovensku. Zásilka prací vytvořených slovenskými žáky k nám dorazila ve středu 30. října 2014, a tak všichni, kteří se na tvorbě záložek podíleli, dostali na památku záložku od slovenských kamarádů.

Všem dětem, které se do tohoto projektu zapojily, přejeme mnoho hezkých chvil s knihou, mnoho čtenářských zážitků i radosti ze čtení!

ZŠ DVORY NAD ŽITAVOU - SLOVENSKO

Naše partnerská Základní škola ve Dvorech nad Žitavou se do projektu zapojila letos již po páté. Poprvé však jim byla přidělena česká škola.

Obec Dvory nad Žitavou leží na jihozápadním Slovensku na levém



břehu řeky Žitavy v Podunajské nížině.

Okresní město Nové Zámky je vzdálené 8 km. V obci Dvory nad Žitavou žije asi 5 000 obyvatel. 88% z celkové výměry zaujímá velmi kvalitní zemědělská půda. Pěstuje se zde především vinná réva, jablka, hrušky a broskve.

Základní školu navštěvuje v letošním školním roce 277 žáků z obce

a okolních vesnic. Ve škole je celkem 15 tříd, pracuje zde 24 pedagogických pracovníků a 3 vychovatelky ŠD.

Do letošního projektu „Záložka do knihy spojuje školy“ se zde zapojilo zhruba 200 žáků.

Další informace o této škole: zsdvory.meu.zoznam.sk

Mgr. Alena Slavíková

SOBOTECKO MÁ SVOU VLASTNÍ UČEBNICI VLASTIVĚDY

V neděli 18. ledna odpoledne se sobotecká veřejnost sešla v místním sále spořitelny, aby si v rámci tradičního Šrámkovského matiné připomněla narození významného soboteckého rodáka, básníka, spisovatele a dramatika Fráni Šrámka. Moderátorka tohoto kulturního pořadu paní učitelka Marie Sekerová přizvala v úvodu na podium profesora Aleše Fetterse, který posluchačům pronesl přednášku na téma „Fráňa Šrámek a 1. světová válka“. Jeho výklad o tvorbě autora v těžkém období naší historie dokreslili recitací vybraných básní Josef Kettner, Jan Bílek a Petr Pfeifer. Básně byly emotivní, plné smutku a beznaděje, ale i touhy vrátit se živý domů z fronty.

Po skončení přednášky následovala mnohem veselejší část Šrámkovského matiné. Křtila se totiž zcela nová učebnice pro základní školy



Autorna učebnice Olga Bičišťová, prom. historik Karol Bílek a bc. Jan Janatka

„Vlastivěda Sobotecka a okolí“, jejíž autorkou je bývalá učitelka naší školy paní Mgr. Olga Bičišťová. Ta posluchačům představila, jak dvousetstránková učebnice plná fotografií, kreseb a map

vznikala, a jak složitá a dlouhá cesta k jejímu vydání vedla. Autorka nezapomněla poděkovat všem, kteří jí s napsáním učebnice pomáhali. Velké poděkování patřilo i paní Jarmile Lás-

kové Soldátové, zástupkyni vydavatele učebnice. Poté již následoval samotný křest učebnice položené v dřevěné kolébce, kolem níž se kromě autorky shromáždilo i sedm jejích kmotrů: Mgr. Jana Knapová, PhDr. Eva Ulrychová, prom. historik Karol Bílek, RNDr. Zdeněk Mrkáček, Bc. Jan Janatka, Stanislav Tlášek a Jarmila Lásková Soldátová. Všichni nové učebnici popřáli, aby dobře sloužila nejen žákům základních škol v cestě za poznáním našeho kraje, ale i jejich učitelům jako podklad k širšímu výkladu, případně i studentům středních škol.

Učebnice Vlastivědy Sobotecka a okolí vznikla z podnětu tehdejší ředitelky Základní školy v Sobotce Mgr.



Olga Bičištová

a ředitelka základní školy Mgr. Jana Knapová

Aleny Čelišové a nynější ředitelky Mgr. Jany Knapové. Vydavatelem učebnice je Obecně prospěšná společnost Český ráj a MAS Brána do Českého ráje, o. s.. Učebnice byla vydána v rámci mezinárodního projektu Geopark – šance pro region a byla spolufinancována Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Z tohoto důvodu je učebnice neprodejná. Vydavatel však na svých webových stránkách poskytl veřejnosti učebnici v elektronické podobě.

Radek Štaff

OKRESNÍ KOLO VE FLORBALU – KATEGORIE IV. STARŠÍ ŽÁKY DĚLIL JEDEN PROMĚNĚNÝ SAMOSTATNÝ NÁJEZD OD POSTUPU DO KRAJSKÉHO KOLA!

V pondělí 3. listopadu 2014 se uskutečnilo ve sportovní hale Gymnázia a SOŠ Hořice okresní kolo ve florbalu v kategorii starších žáků. Šest týmů, které postoupily ze tří okrsků, bylo rozděleno do dvou základních skupin. Naši žáci se utkali ve skupině A nejprve se ZŠ Chomutice a zápas to nebyl vůbec šťastný. Byť měli kluci celý zápas obrovskou převahu a vypracovali si množství střeleckých příležitostí, branku vstřelit nedokázali. Naopak soupeř z ojedinělé akce skóroval, když se míček smolně odrazil do branky od našeho obránce. Hned na úvod turnaje se tak zrodila trochu nečekaná porážka. Kluky však tato skutečnost nezlomila, dále věřili ve vlastní schopnosti a do dalšího utkání se ZŠ Nová Paka šli s velkým odhodláním zvítězit a postoupit do semifinále turnaje. To se jim nakonec povedlo s přesvěd-

čivým výsledkem 4:0. I díky vysokému skóre z tohoto zápasu náš tým obsadil ve skupině A první místo. V semifinále se utkal s Gymnáziem Hořice, které na úvod turnaje překvapivě porazilo velmi silný celek LG Jičín. Kluci tedy k zápasu

přistoupili se zdravým respektem k soupeři, a to se jim vyplatilo. Po celý zápas byli lepším celkem a zaslouženě zvítězili v poměru 3:1. Radost z postupu do finále byla obrovská! Soupeřem nám však byl celek opravdu mimo-



řádně silný – LG Jičín. Tento tým v jičínském okrsku své soupeře doslova „drtil“, ale kluci se ho nebáli. Stanovili jsme si taktiku založenou především na bezchybné defenzivě, což se ukázalo být dobrým tahem. Soupeř se jen těžko prosazoval a nervozita stoupala. V druhé půli se nakonec našemu protivníkovi podařilo gólově prosadit a zdálo se, že o vítězi je rozhodnuto. Kluci však zabojovali a krátce na to podařenou útočnou akcí skóre vyrovnali. Na tomto stavu se již do konce zápasu nic nezměnilo a o vítězi musely rozhodnout samostatné nájezdy. V nich se pomyslné mísky vah přelávaly z jedné strany na druhou, v jednu chvíli jsme již mohli rozhodnout o svém vítězství, ale nájezd jsme neproměnili. Rozuzlení padlo až v šesté sérii nájezdů, ve které byli šťastnější naši soupe-

ři. Finálový zápas měl skvělý náboj a tento souboj se musel divákům v ochozech opravu líbit. Celkově bylo okresní kolo florbalového turnaje ne skutečně vyrovnané. Nepamatuji se, že by po základních skupinách měly všechny týmy shodný počet tří bodů. Při slavnostním vyhlášení konečných výsledků obdržely všechny týmy diplomy, tři neúspěšnější celky pak ještě krásné poháry.

semifinále:

ZŠ Sobotka – Gy Hořice	3:1
LG Jičín – ZŠ Nová Paka	5:1
<i>o 5. místo:</i>	
ZŠ Chomutice – ZŠ Pecka	4:3
<i>o 3. místo:</i>	
Gy Hořice – ZŠ Nová Paka	1:1
(1:2 po SN)	

Finále:

LG Jičín – ZŠ Sobotka	1:1
(4:3 po SN)	

Konečné pořadí turnaje:

1. Lepářovo gymnázium Jičín
2. ZŠ Sobotka, okres Jičín
3. ZŠ Komenského Nová Paka
4. Gymnázium a SOŠ Hořice
5. ZŠ Chomutice
6. ZŠ Pecka

Naši školu reprezentovali: Lukáš Král, Matěj Florian, Martin Eliáš, Tomáš Kalinka, Vojtěch Noll, Roman Sucharda, Jan Jirků, Jan Šaradín, Jan Hlavatý, Filip Pajkrť, Matyáš Jirásek, Patrik Šimůnek a Marek Ječný.

Radek Štaff

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

Dovolte mi malé ohlédnutí za vánočním programem, na kterém se podílely děti ze ZUŠ. Letošní Vánoce jsme měli opravdu napilno. První vystoupení proběhlo už 30. listopadu, kdy děti zazpívaly při rozsvěcení vánočního stromu. Potom následoval zuškový adventní koncert, vánoční přehrávka, vystoupení na Mladějově a v Libošovicích. Posledně dva jmenované koncerty, kde děti vystupovaly společně se sborem Bendl-Stojmír, zaznamenaly velký ohlas. Jak v Libošovicích, tak na Mladějově vy-

stupovali naši žáci a žákyně, kteří v těchto obcích bydlí.

V současné době připravujeme program na druhé pololetí školního roku. Už nyní vás srdečně zvou na koncert, který se uskuteční 4. 3. v 16.30 ve spořitelně. Název koncertu „Hrajeme spolu“ napovídá mnohé. Na programu nebudou sólová čísla, ale děti se představí společně se svými spolužáky v programu komorním. Na tomto koncertu přivítáme také hosty z Jičína, a sice kytarový orchestr, který zahraje

společně se soboteckým kytarovým orchestrem. Doufám, že kytaristům nebude podium ve spořitelně malé. V úterý 31. 3. se uskuteční žákovský koncert, na kterém se mimo jiné představí letošní absolventi a naši houslisté.

Také taneční obor pracuje, v úterý 4. 2. se uskutečnila veřejná hodina pro rodiče a zároveň rozloučení kolegyně Duškové, která odchází na mateřskou dovolenou. Výuku po ní převzeme paní Ladislava Mařádková.

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

VZPOMÍNÁME



Pan František Žofka (18. 1. 1905 – 28. 11. 1955), rodák ze Sobotky. Před 110 lety se narodil jeden z nejbližších přátel Fráni Šrámka, který dokonce ukládal jeho urnu do soboteckého hrobu. Žofka po gymnaziálních letech v Mladé Boleslavi navštěvoval právnickou fakultu pražské univerzity a pracoval jako úředník ministerstva financí.

vzpomíná rodina

foto: vlevo František Žofka, uprostřed Fráňa Šrámek, vpravo prof. Václav Hejn

VZPOMÍNÁME

Dne 17. 1. 2015 zemřel v rodinném kruhu po dlouhé, těžké nemoci v nedožitých 95 letech sobotecký rodák, skaut, pan Ing. Jiří Borovička.

Morální hodnoty a zásady, jež si vštípil mezi svými vrstevníky, soboteckými skauty, ctil a dodržoval po celý svůj život.



Manželka a děti s rodinami

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

PROSINEC 2014

Dne 5. prosince zemřela ve věku 80 let paní Blažena Hůlková, rozená Žďánská z Oseku.

Dne 15. prosince zemřel ve věku 61 let pan Jiří Chrtek ze Sobotky.

Dne 18. prosince zemřel ve věku 44 let pan Martin Mašek ze Sobotky.

Dne 19. prosince zemřela ve věku 92 let paní Jiřina Vránová z Rytířovy Lhoty.

Dne 28. prosince zemřel ve věku 79 let pan Josef Pažout z Příchvoje.

Leden 2015

Dne 4. ledna zemřela ve věku nedožitých 86 let paní Božena Bláhová ze Sobotky.

Dne 8. ledna zemřel ve věku nedožitých 72 let pan František Zejbrlík ze Sobotky.

Dne 22. ledna zemřela ve věku nedožitých 69 let paní Lydie Pfeiferová ze Sobotky.

Dne 26. ledna zemřel ve věku 68 let pan František Jenček z Rakova.

Únor 2015

Dne 2. února zemřela ve věku 95 let paní Cecilie Jandová.

Dne 2. února zemřel ve věku 67 let pan Milan Kořátko z Kdanic.

PODĚKOVÁNÍ

Vážení čtenáři Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, věřím, že Vám nemusím představovat paní Alenu Pospíšilovou. Bohužel z pracovních důvodů se rozhodla rezignovat na funkci členky redakční rady, a tak mi prosím dovolu, abych paní Aleně Pospíšilové poděkovala za její dlouholetou práci v redakční radě Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, jako autorce čtivých a vzácných příspěvků, na které se těšíme i do budoucna.

Pavčina Havlová

JUBILEA

Den po Novém roce 2. 1. 2015 oslavila 97. narozeniny paní **Marta Barešová**, bývalá učitelka mateřské školy. Skromná, příjemná, stále upravená paní žije ve svém bytě. S manželem vychovala dvě děti, syna a dceru. Syn bydlí v Sobotce a je s maminkou v každodenním kontaktu. Paní Barešová je spokojená, jen trošku zlobí oči. Přejeme jí pohodu a radost z dětí, z vnoučat, pravnoučat. V dalších letech na shledanou.

17. ledna oslavila 85. narozeniny paní **Marie Jeníčková** z

ulice Jarmily Glazarové v Sobotce. Zde si s manželem postavili dům. Má dvě děti. Je mnoho let vdova. Vnučka s manželem a pravnoučkem u babičky bydlí a pomáhají jí. Paní Jeníčková je stále usměvavá. Její velký koníček je pečení. Ráda peče dorty, rolády a různé zákusky. Paní Jeníčkové přejeme hodně zdraví a pohodu do dalších let.

18. ledna oslavila krásné jubileum 80 let paní **Jaroslava Vejnárková** z Krátké ulice. Čilá, veselá paní oblíbená mezi známými má

radost z dárek - a bylo jich hodně. Do školy chodila v Bystřici a pak v Libáni. Jedenáct let pracovala v zubárně, nyní DENTAL. 57 roků žije s manželem. Po mateřské dovolené pracovala léta v JZD. Má radost z dětí, vnoučat, 3 pravnoučat. Těší se na každou středu, kdy se scházejí v klubovně DPS (Baráčnická rychta). Paní Vejnárkové přejeme hlavně zdraví a pohodu.

Všem jubilantům přejí zdraví a ještě hodně pěkných chvil se svými nejbližšími.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE

Městský ples

sobota 21. 2. 2015 / 20:00

sokolovna Sobotka

Srdečně Vás zveme na taneční parket s hudební skupinou Caroline Band a Dance Party 80. a 90. let s moderátorem Z. Vranovským. Můžete se těšit na slavnostní připítek starosty města a předtančení Taneční a pohybové školy ILMA Turnov.

Co chcete vědět o staré Sobotce?

Beseda

pátek 27. 2. 2015 / 17:00

Městská knihovna F. Šrámka

Pro veliký úspěch besedy o soboteckém Malém náměstí jsme pro Vás připravili besedu s prom. historikem Karolem Bílkem o zajímavém životě staré Sobotky, jsou ještě nějaká veřejnosti málo známá fakta o Sobotce? Připravte si dotazy na dané téma.

Hrajeme spolu

Koncert

středa 4. 3. 2015 / 16:30

sál spořitelny v Sobotce

ZUŠ J. B. Foerster Vás zve na koncert, kde společně vystoupí kytarové orchestry ZUŠ z Jičina a Sobotky a další komorní soubory.

Čarokrásný ruský Sever

Cestopisná beseda s projekcí

čtvrtek 5. 3. 2015 / 17:00

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

Společně s neúnavným cestovatelem Liborem Drahoňovským navštívíme Sankt Petěrburg, autonomní republiku Karelii, plnou dřevěných kostelíků, jezer a společné putování zakončíme za polárním kruhem v Murmanské oblasti.

Faunatry Sobotka

sokolovna Sobotka

neděle 8. 3. 2015 / 8:30 – 10:30

vstupné 35,- děti zdarma

Exotická zvířata přímo od chovatelů, živé krmivo, terária, výkup ptactva. Přijďte si prohlédnout a popřípadě koupit domácího mazlíčka.

Putování ostrovem Srí Lanka

Přednáška s projekcí

pátek 27. 3. 2015 / 17:30

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

Srí Lanka je ostrovní stát v jihovýchodní Asii na ostrově Cejlon. Od Indie je ostrov oddělen úžinou Palk, přes níž se táhne řetěz korálových útesů zvaný Adamův most, největším městem je Kolombo a hlavním městem Šrí

Džajavardanapura Kotte, přijďte se podívat, kam nás zavedou naši milí cestovatelé, pánové Petr Kvarda a Pavel Chlum.

Žákovský koncert ZUŠ

Koncert

úterý 31. 3. 2015 / 16:30

sál spořitelny v Sobotce

Koncert Základní umělecké školy, na kterém se představí letošní absolventi a houslisté.

Velikonoční koncert

Koncert

sobota 11. 4. 2015

sál spořitelny v Sobotce

Přijďte si poslechnout a třeba i zazpívat společně se smíšeným pěveckým sborem Bendl – Stojmír, pod vedením sbormistryně Pavlíny Těšínské. Tentokrát zazní lidové písně.

PRODEJ SLEPIČEK

Drůbež Červený Hrádek, firma Dráb, oznamuje svým zákazníkům, že opět prodává slepičky snáškových plemen Tetra hnědá a Dominant – černý, modrý, žlutý, kropenatý a bílý.

Stáří 14 – 19 týdnů. Cena 149 -180,- Kč/ ks dle stáří.

Prodáváme slepičky pouze našeho chovu!

Prodej se uskuteční:

Ve čtvrtek 12. března 2015

Sobotka – u vlak. nádraží - 15.20 hod.

.....
Při prodeji slepiček-výkup králíčích kožek-cena dle poptávky

Případné bližší informace: Po - Pá 9.00 - 16.00 hod.

tel.: 601576270, 606550204, 728605840



ZUŠ J. B. FOERSTERA
VÁS ZVE NA KONCERT

HRAJEME SPOLU

společně vystoupí
kytarové orchestry
Zuš z Jičína a Sobotky
a další komorní soubory

Sál Spořitelny v Sobotce
4. 3. 2015 od 16.30

INZERCE VE ZPRAVODAJI ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Forma a ceník inzertního rámečku

120mm x 180mm (polovina strany ZŠŠ na šířku) 1000 Kč

120mm x 90mm (čtvrtina strany ZŠŠ na výšku) 500 Kč

60mm x 90mm (osmina strany ZŠŠ na šířku) 250 Kč

POKYNY PRO INZERENTY

Inzerci dodat nejpozději v den uzávěrky na adresu mks@sobotka.cz

Formát .doc, .jpg, .pdf

Platbu lze uskutečnit hotově nebo na fakturu

Další informace na tel.: 493 571 618



MĚSTSKÝ PLES

21. 2. 2015 od 20. 00 hodin
v Sokolovně v Sobotce
vstupné 150 Kč | v předprodeji 120 Kč

Hraje Carolina Band /Praha/
a Dance Party 80. a 90. let

Plesem Vás bude provázet
moderátor a diskžokej Zdeněk Vranovský

Předprodej v MIC v Sobotce

Soutěž o ceny

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová

Redakční rada: Karol Bílek, Jan Janatka,

Zbyněk Krámek, Marie Sekerová, Zuzana Šačirovičová

Grafická úprava: Adéla Hošková

*Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje,
za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.*

Tisk: MS Polygrafie s. r. o.,

Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, tel.: 326 702 426

Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V.Čechy

č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 -7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 31. 3. 2015